AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 2-tras | Telefonas Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., SAUSIO (JANUARY) 14, 1933 M. | Kaina 5 Centai | VOL. XVIII

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų Žinios

SUMAŽĖJO KNYGŲ PREKYBA

Kaunas. — Knygų leidėjai ir prekybininkai nusiskundžia, kad 1932 metais knygų prekyba per pus sumažėjusi, lyginant su pernykščiais metais. Šito reiškinio priežastis aiškinama pinigišku kriziu. Sumažėjus spaudos darbams sunkiai verčiasi ir spaustuvės, nors nei viena jų nebankrutavo. Spaustuvininkai tikisi, kad su šių 1933 metų pradžia atsirasią daugiau spaudos darbų. — Tsb.

GRAŽINAMA KAIMŲ IŠVAIZDA

Kaunas. — Lietuvos kaimų išvaizda pilka ir dėl to nuobodi. Namų sienos nedažytos — pilkos ir stogai pilki, nes ligi šiol, daugiausiai, jie buvo šiaudiniai. Tuo tarpu lietuvių kaimynų — vokiečių, nors iš vidaus ir negražesni namai, bet dengti raudonom čerpėm, jie iš oro visai kitokį įspudį daro. Nors šiaudiniai stogai ir Lietuvoje iš apyvartos išeina, bet nesant pakankamai išplėstos čerpių gamybos, šiaudus negalima jomis pakeisti. Todėl dabar daugiau pradėta vartoti kitokia stogams medžiaga — skiedros arba skindeliai. Jais apdengus, stogai yra nepalyginamai gražesni už šiaudinius, mažiau pavojingi gaisro atžvilgiu ir gali buti įvairiom spalvom nudažyti. Žemės ukio ministerija įvairiai ukininkus skatina savo stogus dengti minėta medžiaga. —Tsb.

MĖGINA PINIGUS PADIRBINĖTI

Šiauliai. — Pastaruoju laiku policija vėl suėmė keletą asmenų, norėjusių pralobti pinigų padirbinėjimu. Visi jie buvo paprasti žmonės — kaimo gyventojai ir dirbo 1 ir 2 litų monetas. Darbas buvo tiek menkas, kad vis išleidus pirmąsias monetas buvo susekti. Šiaulių apskrity tokie reiškiniai nebepirmiena. — Tsb.

GREIT BUS CIVILINĖS METRIKACIJOS ĮSTATYMAS

Kaunas. — Civilinės metrikacijos įstatymas dar vis ruošiamas, bet su Naujųjų metų pradžia jis bus galutinai paruoštas. Šitas įstatymas tvarkys pilietiškus reikalus tų žmonių, kurie jokiai tikybai nepriklauso arba nenori, kad tikybinės organizuojos minėtus jų reikalus tvarkytų. — Tsb.

VILNIUJE ŠIAUČIA ŠILTINĖ

Vilnius. — Nedarbas ir padidėjęs skurdas pakirto daugumai biednuomenės jėgas tiek, kad tarp jų pradėjo siausti įvairios limpamosios ligos. Pastaruoju laiku siaučia demėtoji šiltinė. Kovai su šia liga okupantų valdžia mažai dėmesio kreipia. Kiek iš tikrųjų šiltine Vilniuje žmonių serga, žinių nėra, bet ligoniniais užkrečiamųjų ligų skyriai perpildyti. Tsb.

KIEK AMERIKIEČIAI PINIGŲ ATSIUNTĖ

Kaunas. — Liepos, rugpiučio ir rugsėjo mėnesiais Lietuvos gyventojai gavo iš Amerikos 198.654 dolerius pinigų pašto perlaidomis. — Tsb.

AUGA ŠĖRINĖS BENDROVĖS

Kaunas. — Nežiurint krizio, per pirmąjį 1932 metų pusmetį įsisteigė Lietuvoje 9 akcinės bendrovės su 1.250.000 litų kapitalo. Iš šios sumos užsienio kapitalui tenka tik 100.000 litų. Ta proga pastebėtina, kad pereitais metais visose Lietuvos akcinėse bendrovėse užsienio kapitalo investuota buvo 38 milijonai litų. Iš šios sumos 10 milijonų tenka belgams, apie 9 milijonai anglams, o likusi suma tenka įvairiems kitiems.

UŽ PAŽADO NETESĖJIMĄ KELS BYLĄ

Kernavė. — Ukmergės apkr. 1931 metų pavasarį čia lankėsi šiauliškio "Musų Momento" agentas, rinkdamas prenumeratą "Musų miestų istorijai". Knyga buvo žadėta išleisti 1931 metų rudenį, bet žadėtam laikui atėjus buvo pranešta, kad ji išeis 1932 metų pavasarį. Tačiau jau ir ruduo baigiasi, o apie knygą nieko negirdėti. Vietiniai, žadėtos išleisti knygos prenumeratoriai labai tuo susirupinę, nes yra sumokėję po 10 litų ir žada kelti "M. Momentui" bylą. — Tsb.

2,000 Lietuvių Gyvena Australijoje

Australijoj gyvena apie 2000 Lietuvių, kurių didžiuma dirba aukso kasyklose, kai kurie gano Anglų avis. Daugiausia Lietuvių gyvena Sidnejaus apylinkėje ir turi savo organizaciją. Lietuviai savo tarpe gerai sugyvena. Jie dabar rengiasi išleisti lietuvišką laikraštį. Jei pavyks, tai bus pirmas lietuviškas laikraštis tolimam nuo musų pasaulio krašte.

Japonija Pradėjo Kovą Paimt Jehol Sostinę

Tokio. — Rengo (japoniečių) pranešimas iš Činwangtao, Kinijos, paduoda, kad japoniečių ir kiniečių militariški valdininkai susiėjo akivaizdoje anglų laivyno aficierių svarstyt apie taikos sąlygas. Kiniečių karininkas atstovaujantis generolą Ho-Ču-Kuo, kurs neatlaikė Šanaikvaną prieš japoniečius pereitą savaitę, susitiko su Japonijos pulko komandierium, Činwangtao. Šis susirinkimas buvo laikomas pas Japonijos komandierių. Laukiama tolimesnių pasitarimų.

Kiniečių provincijoj Jehol grėsia didžiausia karė kiek buvo nuo Šangajaus mušio, kurs įvyko metai atgal. Japoniečių pulkai iš keturių kraštų eina ant Jehol Miesto, sostinės, gi Kinijos Respublika pradėjo mobilizuot savo milžiniškas armijas bandydami nedaleist, kad japoniečiai neprijungtų teritorijos.

Dvylika kiniečių kareivių traukinių pilni kareivių važiavo per Tientsin kely į Luančau prie didžiosios sienos. Generolas Sung Če-Yan, šanši provincijos komandierius, pranešė, kad nieko nelaukus, jis su savo armijomis eis prieš Japoniją.

Tuo pačiu laiku, Čangčun, Mančukuo sostinėje, girdėt gandai, kad maršalas Čang Hsueh-Liang pabijojo, kad prijungimas nebus įvykdytas, tai visus savo turtus pasiuntė Francijon, reng damasis išbėgt iš rytų dalies pasaulio.

Pasikeitė Nepuolimo Sutarties Dokumentais

XII. 23, 1932—Varšuvoje Lenkijos užsienių ministerijoje buvo pasikeista tarp Sovietų Rusijos ir Lenkijos nepuolimo sutarties dokumentais. Kaip žinome, Lenkijos Prezidentas dekreto keliu patvirtino sutartį, taip pat patvirtino ir Sovietų Rusijos vyriausybė. Sutartį pasirašius ir ją patvirtinus, Lenkijos užsienių reikalų ministeris pulk. Beckas ir Sovietų Rusijos atstovas Varšuvoje Ovsiejenko pasikeitė patvirtintos sutarties dokumentais.

Ta proga, kaip praneša lenkų spauda Lenkijos ministeris pasakė kalbą, į kurią atsakydamas Sovietų Rusijos atstovas pabrėžė, kad Sovietų Rusijos vyriausybės siekis yra — kova už taiką ir noras sustiprinti kaimyninėse valstybėse saugumo ir pasitikėjimo jausmą prie Sovietų Rusijos.

Pasikeitus nepuolimo sutarties dokumentais, sutartis nuo tos dienos pradėjo galioti. Lenkų spauda laiko sutartį labai svarbiu politiniu įvykiu, o kai kurie laikraščiai eina dar toliau pabrėždami, kad ši nepuolimo sutartis išmušusi iš Sovietų rankų priemonę nuolat visokiais budais palaikyti ukrainuose ir guduose, gyvenančiuose Lenkijoje, speratizmą. Kiek šis tvirtinimas turės pamato, parodys ateitis.

Mt. Wilson Laboratorijos Žiemos Laike

Pirmas šaltis, kuris atėjo į pietinę Kaliforniją, šimto colių teleskopas, didžiausias pasaulyje, sniegu. Šioje observatorijoje, kur randasi vieno uždengė Wilson'o kalną ir laboratorijas su baltu čia žymiausi pasaulio mokslininkai daro ištyrinėjimus

310,000 Angliakasių Be Darbo Suv. Valstijose

Washington, D. C. — Laike Senato išklausymų svarstant $500,000,000 La Follette—Costigan bedarbių pašalpos pasiulymą, T. Kennedy iš Hazleton, Pa. pareiškė, kad Atstatymo Finansų Korporacija prastai elgiasi su Pennsylvanijos valstija. Kennedy, kurs yra sekretorium ir iždininku Amerikos Suvienytų Angliakasių darbininkų, pasakė Senato Komitetui, kad korporacijos suteiktos paskolos pašalpai yra visiškai permažos sulyginus su Pennsylvanijos reikalavimais. Buvo suteikta labai mažos sumos ir tos pačios buvo duotos su nenoru ir užteko tik maistui ir kaikurių rušių kurui. Kennedy apskaitliavo, kad veik 1,200,000 žmonių Pennsylvanijoj yra bedarbo, iš šio skaičiaus apie 125,000 angliakasių.

"Tamsiausios dienos bedarbės tragedijoj, kuri dabar kabo virš Amerikos, randasi angliakasyklose. Apskaitliuojama, kad dabartiniu laiku yra apie 310,000 angliakasių bedarbių Jungtinėse Valstijose. Iš šio skaičiaus 50,000 žmonių yra nuo kietų anglių kasyklų, gi likusieji yra nuo minkštų anglių kasyklų. Ypatingai angliakasiai daugiausia kenčia ne unijistinėse kasyklose. Gubernatorius Pinchot pateikė prašymą del $20,000,000 paskyrimo pašalpai iš valdžios iždo del Pennsyvanijos bedarbių. Valstijai reikalinga $100,000,000 ir daugiausia kiek galima iš valdžios. Pennsylvanijoj daug žmonių badauja". Viršminėtus faktus Kennedy pareiškė Senatui.

Trotskio Duktė Atėmė Sau Gyvybę

Berlynas. — Manoma, kad iš priežasties pasiilgimo tos tėvynės, kuri ją ištrėmė, Zinaide Wolkov, Leono Trotskio duktė, atėmė sau gyvybę. Josios draugai tvirtina, kad ji kentėjo nuo pražutingo nusiminimo iš priežasties jos ištrėmimo iš Rusijos, kur ji pirmiau buvo mokytoja. Zinaide Volkov vyras buvo ištremtas į Siberiją, kada sovietų valdžia pradėjo smerkti jos tėvą. Zinaide Volkov sykiu su tėvu buvo ištremti Istanbul, kur ji užtektinai pasveiko nuo džiovos ir 1931 galėjo vykt į Berlyną toliaus gydytis. Ji gavo leidimą nuo policijos pasilikti Berlyne pakol jos sveikata leis ją grįžti į Istanbul. Stalinas buvo priešingas, kad ją leist sugrįžt į Rusiją.

Sausio penktą dieną, ji nuvedė savo šešių metų sunų į mokyklą ir sakė kad sugryš jį parsivest po-pietų. Kada ji parėjo namon, užsilipino langus, užrakino duris ir atsuko dujas. Policija, už kelių valandų, kada įsiveržė į namą, rado ją negyvą. Zinaide Volkov brolis, Serjoscha Trotsky, kurs pavardę pakeitė į Sergei Sedoff, yra studentas Charlottenburgo Teknikos Institute. Jisai paėmė savo globon nelaimingos sesers sunų.

Lietuvių Lakunų Skridimo Per Atlantiką Vandenyną Fondo Globėjų Atskaita

GAUTOS PAJAMOS IŠ:

Chicago, Illinois	$ 725.05
Newark, New Jersy ..	566.00
Brooklyn, N. Y.	316.00
Boston, Mass.	201.75
Worcester, Mass	196.75
Pittsburgh, Pa.	152.75
Detroit, Mich.	151.75
Kenosha, Wis.	121.75
Baltimore, Md.	110.50
Philadelphia, Pa.	110.25
Cleveland, Ohio	86.75
Brockton, Mass.	69.50
Wilkes Barre, Pa.	69.00
Washington, D C. ...	60.00
Scranton, Pa.	6.00
Viso	$2943.80

IŠLAIDOS

Apmokėta firmai Green Duck and Company už pagaminimą aviacijos ženklelių: 1. pagal sąskaitos iš 1932 mt. rugpiučio 4 d. 65.64
2. pagal sąskaitos iš 1932 mt. rugpiučio 19 d. 104.27
Fondo Komiteto sekretoriui už suvartotus pašto ženklus siuntinėjant cirkuliarus į įvairias kolonijas 15.54

Viso išlaidų	$185.45
Viso pajamų	$2,943.80
Viso išlaidų	185.45
Lieka	$2,758.35

PINIGAI DEPONUOTI:

Metropolitan State Bank, Chicago, Ill.	582.85
City National Bank of Chicago, Ill.	2,044.45
Pas komiteto sekretorių grynais pinigais	131.05
Viso	$2,758.35

Einant lakunų pareiškimu, nekurios kolonijos, surinkę šiam tikslui pinigus, dar neprisiuntė ir laiko savo žinioje, butent:

Montello, Mass. apie ..	200.00
Scranton, Pa. apie ...	500.00
Wilkes Barre, Pa. apie	180.00
Brooklyn, N. Y. apie ..	211.00
Newark, N. J. apie ..	129.00
Worcester, Mass.	96.96
Baltimore Md.	25.00

Viso Kolonijose apie $1,341.96

Iš virš minėtų duomenų, tenka daryt išvadų, kad nežiurint į sunkius depresijos laikus, musų lakunų patiektoji mintis skristi per Atlantiką Lietuvon sutikta visose kolonijose su dideliu entuzijazmu ir geroka materiale parama, už kurią fondo komitetas reiškia visiems remėjams padėkos žodį. Jei aukos tokiu pat tempu ir toliaus plauks, tai lakunai ne tik ką sugebės tinkamai lėktuvą prirengt, bet galimas daiktas, sugebės įsigyti naują lektuvui motorą kas suteiks lakunams didesn o saugumo ir galimumo įvykdinti šį didžiulį ir drąsų žygį.

Tenka, dėja, apgailestauti, kad nekurios kolonijos ar tai iš baimės, kad surinkti pinigai nebus sunaudoti skridimo reikalams, ar tai per apsileidimą ligi šiam laikui dar neprisiuntė fondo komitetui surinktų pinigų.

Tasai faktas šiek tiek paralyžuoja priruošiamuosius skridimo planus, nes lakunai šio mėnesio vidury jau vyksta į dirbtuves, lėktuvo remonto darbus pradėti ir neturėdami užtikrinimo, kad surinktais pinigais ėsamais įvairiose kolonijose pas komitetų pirmininkus, galima disponuoti, svyruoja ar remonto darbus taikinti tik tai sumai kiek yra fondo komiteto žinioje ar į remonto sąmata priskaityti taip pat sumas, ėsamas įvairiose kolonijose. Tad geistina butų, kad visi kolonijų komitetai skubos keliu malonėtu atsiskaityti iš surinkta šiam tikslui suma.

Antanas Kalvaitis
John Krotkus
Leonard Šimutis

Chicago, Illinois
1933 metais, sausio mėn. 5 d.

AMERIKOS ŽINIOS

DARBAI MASS. VALSTIJOJ

Chelsea, Mass. Valstijoje atsidarė nauja batų dirbtuvė ant antro aukšto keturių aukštų budinke prie 221 Fifth gatvės.

Lakewell (Mass.) Eastern Contrasting Co. of Quincy padarė sutartį už 350,333 dolerius del pravedimo kelio tarpe Lakeville ir Raynham.

Kiek Lešuoja Senato Užlaikymas?

Washington, gr. 30. — Senato sekretoriaus paskelbtas raportas rodo, kad pereitais fiskaliniais metais, Suv. Valstijų senatas taksų mokėtojams kainavo $4,116,455. Į šią sumą įeina senatorių važinėjimai, užlaikymas jiems restorano, barzdaskutyklos ir visko kas tik gali buti reikalinga senatorių patogumui senato rumuose. Reiškia, jeigu 96 senatorių užlaikymas lėšuoja $4,116,455, tai padalinus šią skaitlinę proporcijonališkai ant 96, surasime kad del kiekvieno senatoriaus užlaikymas Suv. Valstijoms lėšuoja po $42,879.75.

PANAIKINO AUKSO PAGRINDĄ

Londonas, gruodžio 31. —Pietų Afrikos Unijos vyriausybė panaikino savo valiutai aukso pagrindą. Anglai pareiškia, kad tai aiškus smugis Suv. Valstijoms ir Prancuzijai, kurios laikosi to pagrindo.

ARGENTINA JAU NEĮSILEIDŽIA SVETIMŠALIŲ

Buenos Aires. — Argentinos valdžia bijodama, kad nepadidėtų bedarbių skaičius nuo 1933 metų sausio pirmos dienos visiškai nutarė neįleist ateivių. Tuo budu daug lietuvių turės savo ekskursijas del geresnių laikų.

RUSŲ KOMUNISTAI BUS IŠTREMTI

Berlynas. — Vietos policija įsakė visiems rusams komunistams apleisti netik Berlyną, bet ir Vokietiją. Jei jie nepaklausys, bus suimti ir deportuoti.

20 Ekonomistų Ragina Numažint Muitus

Baltimore. — 20 įžymesniųjų Suv. Valstijų ekonomistų pasiuntė laišką prezidentui Rooseveltui, ragindami jį sumažint muitus toms valstybėms, kurios lygiai mažina muitus Amerikos produktams, karo skolų greitą išrišimą ir palaikymą aukso valiutos, kaipo geriausią priemonę pasiekti greitą ekonominį atsigavimą. Demokratai savo platformoj stovi už žemus muitus. Susirinkus 73-čiam Kongresui, pasitikima muitų su mažinimo. Numažinus muitus ir Lietuva galėtų įvairius produktus importuoti į šią šalį.

NUŠOVĖ SOVIETŲ LĖKTUVĄ

Bukarestas, Rumunija. —Ties Hotin, kur sueina Rusijos, Rumunijos ir Lenkijos sienos, lenkų pasienio sargyba nušovė vieną sovietų lėktuvą.

VISŲ ATYDAI

Amerikos Lietuvio Administracija pereitose savaitėse išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusių už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Mes priimsim Lietuvos paskolos kuponus už 1933 metus, tų, kurie užsisakys sau ar savo giminėms Lietuvoj. Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.50. Užsieny — Lietuvoje $2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvio skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau daugumos jų prenumeratai yra išsibaigę—panaujint. Mes siuntinėdami už dyką turime panešt didelius nuostolius, ir todel su sekančiu A. L. numeriu, jei nepasinaujins, busim priversti sustabdyt siuntinėję.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Pittsburgh, Pa.

NAUJI METAI TEGUL ĮVYKDO LIETUVIŲ PAMINKLĄ!

Lietuvių Kambarys, ką bus įrengtas Pittsburgho Universitete bus tai naujas, nepaprastas paminklas, tai musų apšvietos — Kulturos paminklas.

Visi lietuviai šiais naujais, 1933 metais privalo pasidaryt sau naują rezoliuciją, butent šiaip:

"Lietuvių Kambario Fondas šiais metais turi but pripildytas. Visi penki tukstančiai turi pilnai į jį suplaukti".

Priedai prie šios rezoliucijos patys eina: (1) planai Lietuvių Kambario papuošimui šįmet turi but padaryti; (2) modeliai, ornamentacijos sulig planais turi but šįmet pradėta dirbti geriausių dailininkų — menininkų Lietuvoje.

Gal tarp jų bus konkursas, ar kitaip kaip bus sutvarkyta. Tas priklausys nuomonei Lietuvos meno mokyklų, arba paties Lietuvos Universiteto.

KOKI YRA LENGVIAUSI BUDAI SURINKIMUI PINIGŲ Į TĄ FONDĄ?

Yra daug draugijų, k u o p ų, kliubų, moterų siuvimo kliubų, vaizbos butų.

Kiekviena draugija, kuopa, vyrų ar moterų kliubas ir kiekvienas vaizbos butas gali parengti balių, vakarienę ar bankietą, koncertą, kortų vakarą, pikniką, ekskursiją ir tt., paskiriant pelną Lietuvių Kambariui. Gali padaryt laimėjimus tam tiksui. Gali aukauti iš savo iždo.

Šitie budai netik lengvi, bet ir geri tuo žvilgsniu, nes tai darbas bus atliekamas visų bendrai; darbas bus tikrai visuomeniškas.

Gali taip pat parinkti aukų iš savo narių ir kitų žmonių ir pasiųsti į L. Kambario Fondą. Kiekvienas lietuvys, gyvuojantis ne vien tik sau, gali ir privalo aukauti; gali tiesiok pasiųsti savo auką į Fondą. Kiekviens asmuo ir kiekviena grupė, atsiuntus auką, gaus nuo Liet. Kamb. Kondo Komiteto kvitą, o paskui bus paskelbta visuose lietuviškuose laikrščiuose.

Čekius ir money orderius rašykite vardu: Lithuanian Memorial Room Fund (arba: Lietuvių Kambario Fondas), o adresuokite fin. sekretoriui: W. Zamblauskas, 31 Minooka St., Pittsburgh (10) Pa.

Tad stokim į darbą! Aukaukim sulig iš galės; skatinkim kitus prie aukavimo. Tai yra garbė buti agitatorium del šito gražaus dalyko, musų paminklo. **Spaudos Komisija. B.**

Philadelphia, Pa.

CHORO SKAITLIUS DIDĖJA; DIDĖJA IR VEIKIMAS

Jono Hodelio pasidarbavimu, choristų skaitlius žymiai padidėjo. Tiesa, per nekurį laiką bažnytinis choras buvo truputį pakrikęs, kas parodė jo silpnumą ne tik skaitliuje, bet ir giedojime, nes nebuvo galima suprast kada jaunųjų bei suaugusių chorai gieda. Tačiau vargonininkui p. Hodeliui prašalinus priežastys, kurios beveik vedė chorą prie sugriovimo, dabar vėl visi choristai ir nechoristai grįžta prie dailės meno.

Užtai reiktų padėkuot solistui Stasiui Barauskui, kuris savo stipriu baso balsu visą chorą kelia iš miego, ir taipgi nereiktų paimršt Brolių Jurgaičių ir Juozo Jakšto, kuris su savo tenoro balsu visuomet tinkamai pasirodo parengimuose. Prie to ir merginų balsų skaitlius laipsniškai didėja ir gerėja, kas parodo jų šviesią ateitį. Taigi, dabar jau drąsiai galima pasakyt, kad Šv. Kazimiero parapijos choras, po J. Hodelio vadovyste bus dėkingas ir savo veikimu stebins visus lietuvius. Ateityje, visų pasižymėjusių choristų vardai bus paskelbti spaudoje.

GEDULINGOS LAIDOTUVĖS

A. a. Apalionijos Stankienės laidotuvės atsibuvo gruodžio 30, 1932, prie gedulingų pamaldų Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po pamaldų, velionė tapo palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse. Šį gražų patarnavimą surengė p. Begenis (veliones žentas). Taipgi dalyvavo visos bažnytinės draugijos, kuriose velionė priguléjo. Laike laidotuvių, bažnyčioje, per mišias, giedójo kvartetas iš pasižymėjusių solistų: J. Hodelis, Lucija Juozaitienė, p. Hodelienė ir Juozas Jakštis.

Graborium buvo visiems gerai žinomas p. Užumeckis, kuris per ilgus metus tinkamai visiems patarnauja.

Tegul bunie velionės sielai amžina atsilsiu ši šalta šios šalies žemelė. **"Balandėlis"**

Sugar Notch, Pa.

DIDELIS GAISRAS

Aną sekmadienio rytą užsidegė namas ant Oak gatvės. Kadangi vėjas buvo iš vakarų pusės, tai ugnis pasiekė net iki Freed gatvės, kur stovėjo dubeltavas namas ir šalia bažnyčia, kurios supleškėjo iki pamatų, nes vietiniai ugniagesiai negalėjo gaut rodos. Gerai kad pribuvo ugniagesiai iš Preston, Pa., tai nors ugnį sulaikė kitoje gatvės pusėje, kur nukentėjo daugiausia Kulkonis ir J. Valčiauskas. Ant jų namų krito degesiai ir liepsna, bet iš apie trijų miestų ugniagesiai pylė vandenį ant namų. Net nekurių namų langai išbyrėjo.

MIESTAS PRIE BANKRUTO

Musų miestukas yra prie bankruto, nes taksos yra labai didelės. Angliakasyklos čia užsidarė jau nuo balandžio mėnesio. "Maypit" anglių kompanijos kasyklos ir šilko dirbtuvė užsidarė. Susitvėrė Šv. Vincento de Paul draugija, ir išrinko komitetą, kad pagelbėt bedarbiams. Žmonės vaikščioja gatvėmis nuliudę.

LIETUVIŠKOS DRAUGIJOS GYVUOJA

Šv. Petro ir Povylo draugija dar gyvuoja. Šv. Kazimiero draugija teipgi gerai stovi. S.L. R.K.A. 46-ta kuopa labai daug išmoka pašalpos ligoniams. Šv. Vardo draugijos narių skaičius vis didėja, mat į šią draugiją susirašė visi jaunieji. **J. N.**

Philadelphia, Pa.

PARAGINIMAS — UŽKVIETIMAS

Brangųs viengenčiai, Philadelphijos lietuviai, o ypač jaunimas, nepamirškite, meldžiame atsilankyti į musų rengiamą p r a m o g ą: "Sauer-Kraut Supper" — rugščių kopustų vakarienę ir šokius. Šita pramoga įvyks vakare, septintą valandą, švento Jurgio Svetainėje prie Salmon ir Verango gatvių, 18-tą dieną sausio mėnesio. Šv. Onos dr-tės narės tą pramogą rengia naudai Šv. Jurgio bažnyčios. Įžanga ne aukšta, vos 35-ki centai. O už gražius, ypatingus šokius bus duodamos dovanos — "prizai".

Pramogos Rengėjos

Philadelphia, Pa.

VYSKUPO BUČIO SVEČIAVIMĄSIS PHILADELPHIJOJE

Pabaigoje praeitų metų, 30-tą gruodžio, Vyskupas Petras Bučys buvo svečius pas Kazimieriečių kleboną, kunigą Juozą Kaulakį; o dienoje Naujų Metų Švento Andriejaus bažnyčioje tarpe nordiečių, pasakė gražų pamokslą. Vyskupas Bučys tarp Philadelphiečių turi labai daug gerbėjų, taip tarpe lietuvių, kaipo ir ukrainiečių, todelei tie, jo gerbėjai, dabar sužinoję, kad jis buvo tarp jų, bet jiems neteko jo matyti, yra nekokiame upe, tiesiog yra užsirustinę ant savo vadų, kad pastarieji paskiausiu laiku labai sutingo veikti.

Žinučių Rinkėjas

BREMEN EUROPA

Greičiausi garlaiviai ant vandens 7 dienos į LIETUVĄ

Puikus geležinkeliu susisiekimas iš Bremerhaven į LIETUVĄ

Informacijų kreipkitės pas vietos agentus arba 252 Boylston St. — Boston

NORTH GERMAN LOYD

PREIDENTIENĖ HOOVER PRIIMA DOVANAS ŽVAKĖMIS

Tautinė Mergaičių Skaučių organizacija suteikė saurovyšnių žvakių dežę prezidentienei Hoover. Prezidentienė priima dovaną nuo panelės Suzanne Boone, Baltojo Namo gydytojo dukters.

JAUNIMO SKYRIUS

GRAŽIAI ATSILYGINO

Paryžiuj, Prancuzijos sostinėj, prieš karą į vieną krautuvę užėjo jaunas vyrukas, beveik vaikas, ir šypsodamasis paprašė šeimininką paskolinti jam dešimts frankų (dabar butų 2 doleriai musų pinigais). Krautuvininkas vaiko nepažinojo ir pirmą kartą jį matė, bet jam pasirodė, kad vaikas yra doras žmogus ir davė jam prašomuosius dešimts frankų, net nepaklausęs, kada atiduos. Vaikas, gavęs pinigus, padėkojo ir išėjo. Krautuvininkas jo daugiau nematė.

Praslinko penkiolika m e t ų. Pasibaigė pasaulinis karas. Vieną dieną prie tos pat krautuvės sustojo didelis gražus automobilis, iš kurio išlipo apyjaunis ponas ir, įėjęs krautuvėn, paklausė, ar galįs matyt šeimininką. Šis, jau pasenęs žmogus, atsiliepė, kad jis esąs čia pat. Tada svečias jam atminė jaunuolį, kuris buvo prieš 15 metų atsilankęs pasiskolinti pinigų ir gavęs 10 frankų.

— Tas jaunuolis esu aš, — tarė svečias. — Greitai po to aš išvykau už jurų ir man labai sekėsi. Štai, čia knygos, kuriose surašytas mano uždarbis per visą laiką. Dabar aš tamstai grąžinsiu skolą. Viso tamstai priklauso du milijonai frankų, nes esi mano bendrovės pusininkas.

Krautuvininkas siulomus pinigus atsisakė priimti, nurodydamas, kad tuos 10 frankų jis dovanojęs, o ne skolinęs, ir todėl jokio atlyginimo už tai nereikalaująs. Matydamas, kad senas krautuvininkas nesiduoda įkalbamas, svečias išėjo.

Po kelių dienų krautuvininkas gavo siuntinį, kuriam b u v o daug gražių ir brangių dovanų. Čia pat buvo pridėtas ir laiškas, kuriam anas vaikinas, o dabar turtuolis, dėkojo už seną paskolą ir prašė priimti siunčiamus daiktus, kaipo atminimą ir menką atlyginimą už tą dešimtį frankų.

PIEMENUKAS IŠĖJĘS Į POPIEŽIUS

Tai buvo Italijoj, 1531 m. vasario mėn. pradžioj. S e n a s pranciškonas vienuolis ėjo vienas keliu. Priėjęs medį, jis sustojo pailsėti pavėsy ir apžiurėti kelio, bet pastebėjo esąs paklydęs. Tada jis ėmė dairytis, ar nepamatys kur žmogaus, kurio galėtų pasiklausti. Netoli jo ganė kiaules piemenukas, kurs žaidė, drožinėdamas lazdelę . Vienuolis jį pasišaukė, modamas ranka. Vaikas tuojau atbėgo ir sustojo prieš vienuolį nusiėmęs kepuraitę.

— Ar galėtum man parodyti kelią į Askoli miestelį? — paklausė pranciškonas.

— O, tėve, — atsakė vaikas, — eini į priešingą pusę. Jei nori — aš galiu truputį palydėti.

Ir vaikas, pasišokinėdamas, pasileido pirma vienuolio, vis atsisukdamas, ar tas paskui jį eina. Vienuoliui vaikas patiko ir pradėjo su juo kalbėtis.

— Kaip tavo vardas? — paklausė pranciškonas.

— Feliksas Pereti, — atsakė vaikas.

— Kiek metų?

— Netrukus baigsiu dvylika?

— Ką veikia tėvai?

— Tėvas yra piemuo Grotų kaime.

— O tu ganai kiaules?

— Taip. Mano tėvai yra neturtingi. Pirmiau aš ganiau avis, bet prieš kelias dienas praganiau dvi avis, tai dabar man davė žiurėti gyvulių, kurie mažiau yra vikrus.

— A-a! Reiškia tave pažemino tarnyboj. Tu ,turbut, žaidei, kai avys pabėgo?

— Ne! Aš galvojau! Tai su manim dažnai atsitinka.

— O apie ką tu galvoji? — kiek nustebęs, paklausė vienuolis .

— Apie šimtus dalykų! Apie tai, ką aš norėčiau žinoti, bet ko aš nežinau.

— Tai tu gailiesi, kad esi nemokytas?

— O tėve! — sušuko vaikas. — Aš atiduočiau visus savo rankų pirštus, kad tik galėčiau mokytis ir buti toks protingas, kaip kad tu!

Veinuolis dar kiek pakalbėjo su vaiku ir įsitikino, matąs didelių gabumų ir sveiko proto jaunuolį. Jis tada tuojau užėjo pas vaiko tėvus ir paprašė jų sutikimo leisti sunų į mokslus. Tėvas nesipriešino. Vienuolis paėmė vaiką su savim ir juo rupinosi. Feliksas pasirodė nepaprastai darbštus ir gabus. Jis pasidarė vienu iš mokyčiausių savo laikų vyru, liko arkivyskupu, vėliau kardinolu ir, galų gale, garsiu popiežium, Siksto Penktojo vardu .

Taip mandagus, malonaus budo piemenukas atkreipė į save pranciškono akis, ir liko didelis žmogus. — **M. R.**

MES PRAŠOME JUSŲ PARAMOS

Nepasitikėkit Kokiais Tai Giliukais

BRANGENYBĖS

Gudrus pirkėjas ateina pirmiausia į gerai žinomą brangenybių krautuvę.

GRAŽUS PASIRINKIMAS

Geriausia Rušis—Žema Kaina

Nepaprastos Progos Perkant Laikrodžius ir Brangenybes

R. BOGAGE

634 MAIN ST. — WORCESTER

(Kaip tik prieš Royal Teatrą)

MEILĖ

Meilė, MEILĖ! Kaip naudinga.
Senas jauną glaudžia.
Kam tyrosios meilės stinga,
Patys savę baudžia.
Kas tik meilės balso klausė
Niekad nepaklydo.
Meilus žmonės mandagiausi,
Nėr' juose pavydo.
Meilę jaust visiems patogu;
Tinka ir storžieviui.
Meilės darbas daro žmogų
Giminingu Dievui.

Alfas

SENAI LAUKIAMA VALGIŲ GAMINIMO ir NAMŲ PRIŽIŪREJIMO KNYGA JAU GATAVA

KAINA SU PRISIUNTIMU TIK $1.00

ANTRA PADIDINTA LAIDA

Įžangos Žodis

Pirmas dalykas žmogaus gyvenime, tai yra maistas; tik sotus žmogus gali imties prie atsakančio darbo. Žmogaus maistas, taip kaip ir visas gyvenimas daug persimainė. Šiandien musų gyvenimas daug skiriasi nuo gyvenimo senovės gadynių, kada dar pasaulyje nebuvo geležinkelių, garlaivių, išdirbysčių, nei didelių miestų. Senovės žmonės gyvendami medžioklėm buvo papratę maitintis visai kitokiu budu, ne taip kaip kad šiandien; jų maistas susidėjo daugiausia iš šviežių daiktų, jie galėdavo pavalgyti ant ilgesnio laiko, alkį galėjo pakęsti ilgiau negu šios gadynės žmogus.

Musų laikuose žmonės gyvena kitaip: daug įvairių maistų susidėjo, daug įvairiau supranta maistą pagaminti, užlaikyti ir sunaudoti. Maisto gaminimas šiandien yra nepabaigta dalis mokslo, taip kaip ir kiti pirmynžengianti dalykai pasaulyje. Maisto mokslas žmonijoje yra net ir atsilikęs sulyginus su kitais mokslais. Tarpe mus, lietuvių, nemažai yra namų gerai aprupintų su visokiais daiktais, net ir sidabriniais indais gražiai užlaikomais, bet visas trukumas yra, mokslo, valgių gaminimui.

Išleisdami šitą pirmą knygą, mes rupinamės čia sudėti reikalingiausių receptų maisto gaminimui. Šitie visi receptai yra išmėginti ir užtikimi. Tikimės, kad su šita knyga mes padedam pirmą laiptą virimui, kepimui ir abelnai maisto gaminimui. Kviečiame kiekvieną **Lietuvę ir Lietuvaitę** iš jos naudotis ir pakalbinti kitas savo seseris šitą knygą sau išsirašyti. Nuo gero gaminimo maisto, šeimyna yra sveika ir tauta bujoja. Tikimės, kad jus to linkite savo šeimynai ir savo tautai.

Kuomi Žmogaus Gyvastis Palaikoma

Žmogaus gyvastis palaikoma oru, valgomu maistu ir šiluma. Geriausį orą mes gauname tiesiog iš gamtos; šilumą gauname iš maisto, krutėjimo, apdangalo, ir tt. Maistą mes patįs turime sau pasirupinti. Turime dažinoti ką galime valgyti, o ką ne, turime maistą mokėti padaryti, kad jis butų naudingu atbudavojimui musų kuno.

Musų kunas susideda iš aštuoniasdešimts ar daugiau elementų. Palaikymui visų tų elementų musų kune, mes turime vartoti įvairius valgomus daiktus, kad pilnai užganėdinti musų kune dirbančias celes. Kad žmogus ant tiek išsitobulintų, jog žinotų kokių valgių ir po kiek valgyti pilnam užganėdinimui savo kuno, tai ligų nuo neatsakančio maisto visai nebutų. Prie to, butų labai didelis sutaupinimas maisto, delto, kad mes nevalgytume to, ko musų kunas nereikalauja iš ko jis neturi netik jokios naudos, bet dar turi bereikalingai dirbti, kad iš savę prašalinti netinkamą maistą. Nustatymas sau maisto nėra lengvas daiktas paprastam žmogui, todel yra svarbų gabumas maisto gamintojos, kuri gerai moka maistą gaminti, tankiai permainyti ir pritaikyti jį prie metų laiko, prie žmogaus amžiaus ir prie užsiėmimo ir klimato.

Vanduo yra maistas, kurio musų kunas daugiausiai suvartoja, nes pačiam musų kune yra dvi trečdalis vandenio. Visokis maistas, kokį mes valgome turi daug vandenio savyje ir apart to dar, mes geriame vandenį, todel yra svarbu vartoti švarus vanduo.

Minerališkos druskos, kurios turi didelę svarbą kaulų budavojime ir maisto pervirinimui, apščiai gaunama iš pieno, kiaušinių, grudų ir daržovių. Vaikam už vis daugiau tokio maisto reikia, nes tai reikalinga medega kaulų auginimui.

Geležis yra svarbus kuno maistas, reikalingas žmogaus kraujo atbudavijimui, gaunamas jautienoje (beef steak), avižose, kiaušiniuose ir daržovėse.

Proteinas, budavoja žmogaus raumenis ir išdirbtas kuno dalis, gaunamas iš pieno, kiaušinių, žuvies, mėsos, grudų ir riešutų.

Karbohydratas, kaip krakmolas, cukrus, žievelės, gaunama iš daržovių.

Riebumai, vartojami šildymui kuno, gaunami iš mėsos, pieno, kiaušinių, sviesto, aliejų, riešutų, šokolado. Mėsa, koki ji nebutų, nėra viena iš geriausių valgių, jos užtenka kartą ant dienos pilnos porcijos arba tą porciją padalinus, galima per du sykiu valgyti. Tankiai valgant ir daug, sugadina vidurių darbą.

Tiktai Pažvelgkite į Šios Knygos Įtalpą

(RECEPTUS)

Šioje Valgių gaminimo knygoje yra apie 400 įvairių receptų kaip valgius gamint. O kas svarbiausia, tai tas, kad knygą priruošė Amerikos Lietuvaitė baigus aukštus mokslus. Šitoje knygoje visi valgiai suskirstyti grupėmis ir po numeriais. Sriubos prasideda nuo pirmo numerio ir eina iki 25. Mėsos nuo 25 iki 59. Daržovės nuo 61 iki 113. Kiaušinienės nuo 114 iki 127. Pyragai ir pyragaičiai nuo 128 iki 193. Pajai ir Pudingai nuo 195 iki 226. Žuvis nuo 227 iki 235. Duono nuo 236 iki 253. Konservai nuo 254 iki 270. Įvairus Preservai nuo 271 iki 280. Pasekmingas užlaikymas Daržovių ir vaisių nuo 281 iki 301. Įvairumynai nuo 302 iki 320. Gėrymai nuo 322 iki 324. Naminiai dalykai nuo 326 iki 331. Patarimai nuo 332 iki 349. Iš Lietuviškos Virėjos—Priedas — nuo 351 iki 360. Paukščiai nuo 362 numerio iki 400 ir iki 173 puslapio knygos užbaigos.

Norėdami įsigyt šią valgių gaminimo ir namų prižiurėjmo knygą pinigus galit siųst parankiausiu budu — pinigais ar money orderiu vertės vieno dolerio, o mes pasiųsime tą Gaspadininkystės knygą apmokėdami persiuntimo lėšas.

Amerikos Lietuvio Knygynas

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

300 Metų Mikroskopui

Olandijoje, Delft miestely, gyveno kadaise kuklus portjeris, durų varstytojas, Antanas Leuvehoeck. Turėdamas daug laisvo laiko, jis pramoko šlifuoti stiklą. Jam pavykdavo taip jis išdaryti, kad buvo abipusiai gaubtas. Jis jau žinojo, jog apvali karafelė su vandeniu padidina daiktus, jei į juos kiaurai žiurėsime. Taip pat didino juos ir gaubti stiklai. Leuvehekui atėjo mintis daryti tuos stiklus kaskart vis mažesnius, kol priėjo špilkutės galvutės didumo. Toks stiklas padidindavo jau 160 kartų ir L. įtaisė pirmą mikroskopą. Jis įžiurėjo utės akį, blusos snukelį, bitės gėluonį, galiausia jam atėjo galvon pažiurėti, ar nėra kokių paprasta akimi nematomų gyvių vandeny. Ir čionai L. atidengė visiškai naują, niekieno net nenuspėtą pasaulį. Pasirodo, nešvarus vandens laše verda toks pats gyvenimas, kaip ir ore, kaip žolėje, miške ar lauke. Ten gyvena, kits kitą puola, minta ir miršta smulkus gyvulėliai, iš kurių, kaip paskiau pasirodė, daugelis yra didžiai žmogui žalingų.

Daugelis atrastų mokslo dalykų buvo jau žinoma senovėje. Mikroskopo, drąsiai galima tvirtinti, niekas prieš tą kuklų olandietį nepažinojo, nors akiniai buvo jau vartojami ir senovės Romoje ir Kinuose. Imperatorius Neronas, pav., norėdamas geriau matyti, prisidėdavo prie akies gaubtai šlifuotą brangakmenį. Dd. Aleksandras Makedonietis nuvykęs Indijon, pamatė ten didžiai jį nustebinusius dramblius, kurių nė vienas graikas nebuvo prieš tai matęs. Bet drambliai indusams buvo tiek pat įprasti gyvuliai, kaip europiečiams arklys. Drąsus keliauninkas ir naujų žemių užkariautojas, Balboa pirmas pamatė Ramų vandenyną. Dideliu vargu jis nugalėjo Panamos sąsiaurio tankias girias, nesveikas balas ir pamatė tą didelį vandenį, apie kurį jam senai jau buvo vietinių indėnų kalbėta. Su Leuveheku buvo visai kitaip.

Visas smulkučių gyvunėlių vad. mikrokosmas, kuris buvo bene seniausias visame gyvame žemės pasauly, staiga pasidarė matomas ir prieinamas. Ten buvo daug žmogaus draugų, bet buvo ir daugelis nepermaldaujamų priešų. Nė vienas ugnim alsuojąs slibinas, nė viena katastrofa nebuvo žmonijai taip pavojinga, kaip šie vos įžiurimi gyvunėliai. Nė vienas karas, nė vieno žiauriausio despoto viešpatavimas nėra pareikalavęs iš žmonijos tiek aukų, kiek šie mikrobai. Ir visą tą baisią, o taip kukliai atrodančią priešo viešpatiją buvo lemta pirmam pamatyti paprastam Olandijos darbininkui.

Mikroskopas ypatingai pasitarnavo medicinai. Nes žmonės, pamatę savo amžiną priešą, greit su juo tiksliai susipažino ir pramoko su juo kovoti ir jį nugalėti. Bet ir fizika ir chemija ir mineralogija, daugelis kitų tiksliųjų mokslų įgavo mikroskope nepaprastą įrankį. Šis neturtingas Olandijos nemokša, pats to nežinodamas, geriau patarnavo žmonijai, nei šimtai garsių žmonių. — T.

Skaityk "Amerikos Kalēdines

AMERIKOS LIETUVIO 1933 METŲ
Iliustruoti Lietuvos Did. Kunigaikščio
Dangiškom Spalvom Papuoštu Vaizdu.
Didelio formato (14x22). Šis Paveikslas

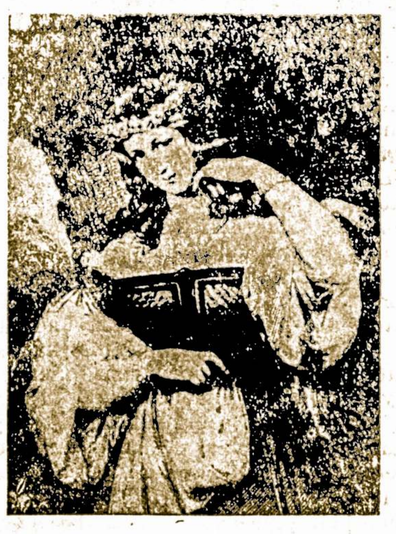

Lietuvį" ir Pasiimk Dovanas!!

SIENINIAI KALENDORIAI YRA
Keistučio Žmonos, Birutės Paveikslu,
Su Lietuviškais Mėnesiais ir Šventėm.
Turėtų But Kiekvieno Lietuvio Namuose.

Kas dabar užsirašys ar pasinaujins "Amerikos Lietuvį" metams ir prisiųs $1.50, tas gaus tą ŽAVĖJANTĮ KALENDORIŲ DOVANAI. Taipgi kas užrašys ar panaujins Amerikos Lietuvį metams savo giminaičiams Lietuvoj ar Kanadoj ir prisiųs $2.00, tam ir-gi bus pasiųstas šis Kalendorius DOVANAI.

Todel brangųs musų skaitytojai, sukruskit, kad nors kiek pasidarbavus del praplatinimo Amerikos Lietuvio tarpe savųjų. Kalendorių šiemet padarėm tik tiek kiek numatėm reikalinga. Delto patariam pasiskubint su prenumeratais, kad galėtumet ant švenčių papuošt savo namus su "AMERIKOS LIETUVIO" KALENDORIUM.

"AMERIKOS LIETUVIS," 14 Vernon Street, Worcester, Massachusetts

BALSAS IŠ PAVERGTOSIOS SUVALKIJOS

Kaip gyvena lenkų pavergtieji musų broliai, jau daugelis girdėjo, bet, atrodo, kad dar ne visi pajėgia suprasti tuos vargus, kuriuos jie pernešė per 12 metų.

Už lietuviškumą šimtai ir tukstančiai kalėjimuose supuvo ar žuvo nuo lenkų šautuvo, kaip šiomis dienomis Vilniuje sušaudytasis lietuvis Juozas Bakanauskas. Lietuviškos mokyklos uždarytos, organizacijos išnaikintos. Prie tų visų vargų ir nelaimių prisideda ypatingai vargingas ekonominis gyvenimas. Juk, gal, nerasime nė vienos valstybės taip ekonomiškai susmukusios kaip Lenkija. Jeigu mes dristame skųstis perdideliais žemės mokesčiais, tai pavergtieji turėtų stačiai verkti. Ta mokesčių našta jiems pasidarė jau nebepakeliama. Tą tvirtina gyventojai turintieji žemių šiapus ir anapus demarklinijos. Kiek čia sumokama mokesčių nuo 40 margų, tai tiek turi sumokėti lenkams nuo 10 margų žemės. Vadinasi, okupuotos Lietuv. gyventojai apdėti 4 kart didesniais mokesčiais, negu mes. Daugelis silpnų ukių tokių didelių mokesčių nepajėgia apmokėti, todėl sekvestatoriai (anstoliai) juos išreikalauja prievartos keliu. Per lapkr. mėn. jie aplankė šimtus ukių. Norėdami gyventojus įbaugint, kad šie greičiau mokėtų, paskutinį turtą ar inventorių aprašydavo beveik juokinga kaina. Štai vieno ukininko buvo aprašyta 2 arkliai, vežimas, rogės ir poriniai odiniai pakinktai už 60 auksinų (63 litus). Žmonės to bijodami patys viską išsiparduoda. Bet ar tokiu budu išrinkti pinigai patenka valdžios iždan? Atsakysim, kad ne. Štai tik vienas Suvalkų sekvestatorius Muchi tokių pinigų išaikvojo 6006,53 auks., o kur kiti. Čia tenka dar priminti apie Lenkijos valdomųjų ar vykdomųjų organų savavaliavimą. Gerai prisimename jų vandališkas karo ekspedicijas po Vakarų Ukrainą, kur gėdino ukrainietes mergaites. Negražiau lenkai elgiasi ir su lietuviais. Lietuvis nuvykęs policijon ar kiton įstaigon už lietuvystę išniekinimas ir sumušamas. Šiam pasiskundus prokuraturai, tiktai tyčiojamasi: "Dar tavęs pasigalėjo, jei tik tiek gavai..." Barbarui, vagiui, plėšikui nėra jokio įstatymo, jokios žmoniškumo moralės.

Lenkai norėdami greičiau sulenkint okup. Lietuvą visuose valsčiuose pradėjo organizuoti "ščelcus" (šaulius). Tokia sekcija (grandis) sutverta ir Punske iš 14 žmonių. Tai dauguma žemos dorovės osadninkai atgabenti iš Varšuvos. Jie įvairiausiais budais ir pažadais vilioja lietuvius prisidėti prie "ščelcų".

Štai lapkričio pabaigoj Punsko miestely buvo surengta lenkiškų mokyklų vaikų darbų paroda, į kurią atvažiavo ir Suvalkų storasta Algirdas Malinovskis (subankrutavęs dvarininkas kilęs iš Marijampolės aps.) su žmona ir vaikais. Žmona apžiurėjo parodą, o Malinovskis, pota priedanga, susišaukė "ščelcų" grandies valdybą ir karštai ragino kurstyti ir vilioti galimom ir negalimom priemonėm lietuvius į minėtąją sekciją. Jis sakėsi, kad lenkų valdžia Punske pastatys "svetlicą" — (šaulių namus), kuriuose centralizuosis jų veikimas ir nebus laikomos knygos bei laikraščiai priviliojimui didesnio skaičiaus lietuvių.

Lenkija norėdama užslopinti savo skylėtą kišenių ir subalansuoti niekad be deficito nesivestą valstybės budžetą, griebiasi tam įvairių priemonių. Kaip žinome, okup. Vilnija ir Suvalkija yra miškingos, todėl lenkai pasiryžo iškirsti visus medžius, kurie tik tinka eksportui. Per lapkričio mėn. jau daug iškirsta ir vis tebekertama. Ši lenkų vagystė palietė ir Giluišių mišką, kurį 1919 met. narsiai gynė Punsko burio šauliai. Šio miško plotas apie 150 ha, kuris savyje talpino milijonines sumas brangios statybinės medžiagos, dabar liko panašus poeto Baranausko apdainuotam "Anykščių šileliui"...

Vargingas gyvenimas, smurtas ir persekiojimai lietuvių ukininkų, pramonininkų ir amatininkų privedė prie visiško bankroto. Pinigų kursas nusmuko ir tebesmunka. Nuo to visas gyvenimas pasidarė nebepanešamas. Nukamuoti gyventojai gelbėdamiesi griebiesi įvairių priemonių. Gruodžio 4 d. Punsko policija suėmė Komičių ir Bačkiuną beplatinant padirbtas 5 auks. metalines monetas. Lenkijos laikraščiai šiuo atsitikimu vėl gavo progos išprovokuoti lietuvius. Į tai, žinoma, kiekkvienas atsakys: jeigu valstybė pinigų neturi, tai juos reikia dirbti...

Tai tokios naujienos okupuotuoj Suvalkijoj. Šitokių skaudžių faktų akivaizdoje, mes ne tik žodžiais, bet ir darbais turime pavergtiems broliams padėti.

Alfas Omega.

JEI KENTĖJIMŲ NEBUTŲ

Jei kentėjimų nebutų,
Žmogus jaustus' be ribų,
Patsai savęs nepažintų,
Kas labiausiai yr svarbu,
Jei kentėjimų nebutų,
Nebut' džiaugsmo šypsenos,
Nei tos dvasios linksmybės,
Kuri gema po kančios. —

Visų "A. L." Skaitytojų Domei

Kas skaitė atsišaukimą J. Miliaus, "Amerikos Lietuvio" 51 numery ant 2 puslapio?

Ten svarbus dalykas mums Lietuviams buvo paliestas, ir tokie darbai, sumanymai, turėtų buti musų visų remiami.

Mes visi žinome, kad mes nė vienas iš esamųjų jau gal šimtą metų negyvensim, musų nelaks, ir neliks nė jokio musų pėdsakio.

Bet mes privalome visi rupintis, kad musų gyvenimo vietos, pėdsakiai, darbai pasil ktų ilgiems amžiams, tas kelia musų Tautos kulturą.

Panašių sumanymų darbas, kuris kelia musų tautos kulturą jau yra pradėtas, tiktai reikia jis įvykdyt. Jį įvykdž us, pasiliktų musų gyvenimo vaizdas per šimtmečius; jis nušviestų musų brolių bendrą padetį: kur lietuviai gyveno, ką veikė, kokių profesijonalų buvo ir kokiose sąlygose jie gyveno.

Kulturingame darbe gali dalyvauti netiktai pavieniai, bet ir organizacijos, kliubai ir visi kiti draugjų nariai, kurių tikslas yra kelt kulturą lietuvių tarpe ir remt kulturingus sumanymus ir darbus.

Draugijų valdybos privalėtų savo susirinkimuose išaiškinti nariams, perskaityti ir paremti tokį darbą.

Mes, Lietuviai, ne visi esam taip jau suvargę, yra ir gana gerai gyvenančių ir jei mes čia paskyrsim mažą dalelę iš savo budžeto, tai jokio nejausim nuovargio, bet jei visi tai padarysim, tai bus didelė nauda ir daug geriausių sumanymų galėsime lengvai įvykdyti, iš ko mums visiems bus nauda ir garbė.

Mes privalėtumem daug pasimokyti nuo žydų, jie kitaip žiuri į savo Tautos kulturinimą, ir velik žydelis bus dieną nevalgęs, bet kas nutarta naudingą darbą paremt, tai visados visi savo pareigas atlieka. Taigi ir mes, nors Tautos Darbuose bukime žydų pasekėjais.

Butų labai pageidaujama, kad ir kiti Lietuvių Tautiškų Laikraščiai pakartotų šią žinelę ir kad atsirastų daugiaus gvildenančių šį musų tautai istorišką dalyką.

Taut. Rėmėjas

Klaipėdos Miesto Turtai Ir Skolos

Apytikriu skaičiavimu, Klaipėda turi apie 43.000 gyventojų. Miestas su priemiesčiais užima 3.088 hektarų plotą. Be to, miestui priklauso 371 hektaras Kuršių kopų, 371 hektaras žemės Girulių maudyklėse ir keletas didesnių plotų miesto apylinkėse, iš viso apie 1.500 hektarų.

Klaipėdos miesto valdomi turtai įvertinami 110 mil. litų. Butent: miesto įmonės (elektros stotis, tramvajus, siauras's geležinkelis ir kitos susisiekimo priemonės) — 33 mil. litų, namų žemės sklypai — 27 mil. litų, laisvi žemės sklypai — 39 mil. litų, pramonės įstaigose įdėtas kapitalas — 4,6 mil. ir kilnojamas inventorius —5 mil. litų.

Skolų iš viso turi 16 mil. litų, butent: 1927 metais paimta iš Vokietijos paskola — 8,7 mil. litų, miesto elektros stoties statymui paimtos paskolos — 5,7 mil. ir įvairios įpotekinės skolos 1,6 mil. litų.

* * *

NAUJA KLAIPĖDOS KRAŠTO MOKYTOJŲ DRAUGIJA

Klaipėdoje įvyko naujos mokytojų draugijos steigiamasis susirinkkimas. Dalyvavo apie 40 mokytojų. Susirinkime priimti laikinosios valdybos paroušti įstatai. Draugija yra visai nepartinė ir rupinsis teisiniais ir ekonominiais krašto reikalais.

Į valdybą išrinkti: pirmininku seminarijos mokytojas M. Šlaža, vicepirmininku precentorius Heinas iš Katyčių, sekretorium rektorius Simaitis, nariais mokytoja Sprogytė, mokytojas Bajoras ir mokytojas Kavolis.

Mokytojas Kavolis laikė paskaitą apie paveldėjimą ir auklėjimą. Apskritai, susirinkime labai susidomėta aktualiais mokyklų ir mokytojų klausimais.

Naujoji krašto mokytojų draugija nori bendradarbiaut ir su kitomis profesinėmis mokytojų organizacijomis. Jau dabar draugijos valdyba susitarė su seniau veikusiomis mokytojų organizacijomis sudaryti busimiems mokytojų rumų rinkimams bendrą sąrašą, kuriame dvi vietos skiriamos draugijos kandidatams, butent: rektoriui Simaičiui ir mokytojui Kavoliui.

Šiai organizacijai priklauso lietuviai mokytojai, ligi šiol neturėję rimtesnės mokytojų organizacijos. Tiesa, veikė vadinama mokytojų savišalpos kasa, bet ji negalėjo patenkinti platesnių mokytojų profesijos reikalų.

Namų Daktaras —

Vienintėlė lietuvių kalboje daktariška knyga su receptais, parašyta Dr. A. Karaliaus. Rasite didelę daugybę receptų ir pamokinimų kaip susirgus išsigydyt be daktaro. Nusipirkę tą knygą už $2.00, jųs sutaupysite keletą šimtų dolerių.

Svarbi knyga moterims. Aprašymai, kaip išsigydyt nuo visokiausių moteriškų ligų. Rasite apie 200 receptų. Nusinešus tą knygą į bile vieną "drugštorę", gausite vaistų. Ypatingai moterys, ras sau daug sveikatos "Namų Daktaro" knygoje.

Skubėkite su užsakymais. Knyga parsiduoda gerai ir išsibaigus laidai, ji kainuos brangiau. Dabar jos kaina apdaruose $2.00. Reikalaukite

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

SPORTAS

ĮDOMUS LAIŠKAS AMERIKOS LIETUVIUI

Rašo Lietuvių Tvirtuolis Jack Gansonas

Gerbiamieji:—

Čia prisiunčiu del jusų naujienų žinių, kurias jųs teiksitės patalpint Amerikos Lietuvy.

1932 metais aš turėjau 191 ristynę. Laimėjau 127, lygiomis išėjo 58, pralaimėjau tiktai 6 ristynes.

Mano įeigos buvo $11,620.00. Tai buvo blogi metai, kad palygint juos su 30 ir 31-mais metais. Mat, tais metais žmonės dar truputį daugiau dirbo, tai daugiau ir dalyvavo sporto parengimuose. Bet manau, kad su šiais 1933 metais sąlygos pagerės.

Pirmas šių metų ristynes turėjau Lawrence, (Mass.) sausio 2-rą dieną, kur susirinko virš tukstančio publikos. Del platesnės pastabos apie mano ristynes įdedu jums iškarpą. (Iškarpoje pažymėta, kad Jack Gansonas parmetė Jack Vagnerį du sykiu iš trijų ir tuomi laimėjo ristynes. Kaip žinoma, Jack Vagneris yra žymus Providence tvirtuolis ir todel buvo svarbu Gansonui jį prispaust prie šieniko).

Sekančios mano ristynės vyksta bei įvyko sekančiu sąstatu:—

Sausio 5 ..... Bangor, Maine
Sausio 10 .... Providence, R. I.
Sausio 13 ..... Boston, Mass.

Tuo tarpu aš labai gerai jaučiusi, sveriu 226 svarus, ir manau tęst savo korierą iki pasieksiu pasaulinį čiampionatą.

Linkiu Jums ir Jusų skaitytojams pasekmingų 1933 metų.

Su pagarba,
Jack Gansonas
115 Chauncy St., Boston.

Nuo Red. — Musų stipruolis Gansonas prisimina savo 1932 metų dienyne, kad jis turėjo 191 ristynę ir kad iš jų, $11,620. jam įplaukė. Butų žingeidu patirt platesnių davinių apie ristynių eigą, abelnai. Tačiau iki gerb. Gansonas apie tai parašys, mes pasistengsim padaryti šiokias tokias išvadas iš savo pusės.

Butų žingeidu žinot, kiek Gansonas gavo uždarbio už kiekvieną ristynę. Jeigu $11,620 padalysim į 191 ristynę, tai rasim, kad jis gavo nuo kiekvienų ristynių po $60.83. Dabar klausimas kokis skirtumas tarp ristynių mokesty, kurias laimi, pralaimi, ar lygiomis išeina? Ar susisiekimas apmokamas? Taipgi klausimas kas ristynes sveria, ieiga ar įsakymas? Jeigu įsakymas tai ristikas turi pats atsigult ant matraso, o jeigu ieiga, tai turi parist? Rodos tokie šposai ristynėse yra paprastas dalykas. Butų žingeidu musų skaitytojams visa tai patirt ir todel prašytumem gerb. Gansono į viršuj paduotus klausimus ir abelnai apie ristynes, plačiau parašyt.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries..... 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V... $1.50
Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

BĖGANTI REIKALAI

"Amerikos Lietuvy" du metai atgal buvo rašyta, kad jam ateina į talką 5000 Lietuvos Spaudos Biuro korespondentų. Mat, ten gyvuoja spaudos Biuras Talka ir yra suorganizuota Žurnalistų Sąjunga, kuriai iki šioliai vadovavo žymus žurnalistas Antanas Bružas "Musų Rytojaus" redaktorius ir dabartinis "Bangų" žurnalo redaktorius. Jo pasidarbavimu, kuomet anais metais jis lankėsi su Ant. Gricium Suvienytose Valstijose, buvo susitarta su Amerikos Lietuviu link platesnės korespondencijos tarp Amerikos Lietuvių ir Lietuvoj gyvenančių jų sandraugų. Tas pasitarimas dabar vykdoma. Amerikos Lietuvis kas savaitę aplaiko originalių žinių nuo Lietuvos Spaudos Buro Talkos, kurios aiškiausiai nušviečia abelną Lietuvos padėtį.

Amerikos Lietuvis reiškia savo dėkingumą visiems Talkos bendradarbiams ir linki jiems daug pasekmių šių, 1933 metų spaudos darbe.

Suvienytų Valstijų geso ir elektros industrijose dirba apie 500,000 vyrų ir moterų. Tos dvi pramonės šakos išmoka darbininkams algų virš 600 milijonų dolerių į metus. 1931 metais geso kompanijo išmokėjo 76 milijonus dolerių takskomis o elektros kompanija 210 milijonų dolerių taksų. Kas reiškia, kad jos išmokėjo 10.5 cento nuo kiekvieno įplaukiančio dolerio parduodant elektrą, 9.6 cento grįžta ant kiekvieno dolerio dirbtino geso ir 7.2 cento gaunama iš naturalaus geso.

PRANEŠIMAS

"Amerikos Lietuvio" administracija peržiurėjus šių metų prenumeratų knygas, ir surado jo skaitytojų dalį neužsimokėjusią dar už 1931 metus, neatsižvelgiant į tai, kad paraginimai del pasinaujinimo savo prenumeratos už Amerikos Lietuvį buvo pakartotinai siuntinėjami.

Užtaigi dabar pastebim gerb. musų skaitytojams, kad sekančios savaitės laikraščio n-rį 3-čią sulaikome, ir kurie negaus jo, nuoširdžiai prašome pasinaujint arba bent parašyt laišką kas daryt, nes mes labai nenorėtumem skirtis su Jumis.

Su pagarba,
Am. Lietuvio Administracija
14 Vernon Street,
Worcester, Mass.

Musų Skaitytojų Žiniai

Šiuomi pranešam gerbiamiem musų skaitytojam, kad "Amerikos Lietuvio" Sieniniai Kalendoriai jau baigiasi; tik beliko į porą šimtų, kuriuos tikimes bėgy savaitės ar dviejų išbaigsime. Užtaigi kviečiame visus musų skaitytojus pasiskubint su savo prenumeratos panaujinimu ir taipgi prašome prikalbint mums vieną-kitą naują skaitytoją, už tą pasidarbavimą mes jusų nepamiršime. Taipgi tie Amerikos Lietuvio skaitytojai, kurių prenumeratos dar dabar nėra užsibaigę ir norėtų gaut Dovanai Kalendorių, patartumem pasinaujint dabar, nes laikraščio terminas bus prailgintas. O jei kurie neišgalėtų tai padaryt, prašytumem įdėt laiškan sidabrinį dešimtuką arba po vieną centą 10 centų vertės krasaženkliais padengimui persiuntimo lėšų.

NAUJAS S. L. A. SEKRETORIUS

SLA. Prezidentas, S. Gegužis, savo paredime talpusiame Tėvynėj iš sausio 6 d., 1933 m. tarp kitko sako, kad "pasidalinus balsams lygiomis už **du logmgiausius kandidatus,** butent Dr. M. J. Viniką ir V. M. Cekanauską ir negalint prie jokių kompromisų prieiti, Pildomoji Taryba Sekretoriaus išrinkimą atidėjo iki sekamo reguliario Pildomosios Tarybos suvažiavimo," ir t.t.

"Logingumas" kandidatų, kaip daugumai SLA. narių yra žinoma, yra tiktai tame, kad už juos buvo balsuota, bet einant konstitucijoje nurodytu keliu minimi kandidatai į sekretorius visai nelogingi. Ir štai kodel. Pagal surinktas pačių Pildomosios Tarybos narių žinias laike rinkimų abudu kandidatai buvo suspenduoti. Tai-gi nė vienas nė kitas iš kandidatų nebuvo ir nėra į sekretoriaus urėdą "logingais".

SLA. Konstitucijoj Skyriuje V, paragrafas 10 šitaip sako: "Pildomoji Taryba turi visas atsitinkančias tuščias vietas užpildyti, ir nariai, gavusieji daugumą balsų paskutiniuose rinkimuose, turi pirmybe užpildymui tokios vietos, **jei yra ganėtinai kvalifikuoti".** Kuris iš judviejų **ganėtinai kvalifikuotas?** Nė vienas nė kitas.

Toliaus p. Gegužis skirdamas S. E. Vitaitį, savo žygį teisina tuo, buk p. Vitaitis "kuoartimiausiai susipažinęs su SLA. reikalais ir pilnai kompetentiškas toms pareigoms eiti". Nepaisant to, kad p. Vitaitis ir daugelį metų dirbo SLA. Centre, vienok jo darbas nieko bendro su Sekretoriaus raštine neturėjo ir todėl jo kvalifikacija į Sekretoriaus urėdą labai abejotina. Reikia tik stebėtis, kad žmogus, p. Gegužio prityrimu, daugiau apie SLA. raštinę nenusimano, kaip jo pareiškimas liudija. Redaktoriautį ir vesti raštinės darbą, tai yra du skirtingi dalykai. Tai-gi p. Gegužio patvarkimas nė su SLA. Konstitucija, ne-gi su narių troškimais, kad SLA. reikalai butų teisingai vedami — nesutinka. Kame priežastis?

Pildomosios Tarybos (bent tulų jų narių) paslapčių nežinančiam yra sunku jų tikslą įspėti ir todėl reikia skaitytis vienintėliai su susidėjusiomis aplnkybėmis, kurios aiškiai nurodo, kad SLA. Centre ne viskas yra taip, kaip turėtu buti. Geriausia gal nušviečia tulų Pildomosios Tarybos narių žygiai prieš SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimą, kuriuos dalinai aš savo pirmesnėj koresponden-cijoj nurodžiau, butent Naujų Metų pokilį pas p. Vitaitį. Kadangi Pildomosios Tarybos nariai D-ras Stanislovaitis, Mikalauskas ir Januškevičius pokilin nebuvo kviesti, tai dalykas pats per save išrodė keistas.

Kitas dalykas, kuris tulų mano pažįstamų atkreipė domę, tai faktas, kad dar savaitė prieš Pildomosios Tarybos suvažiavimą p. Vitaitis girėsi, kad Jurgeliutei urėdą apleidus, kad kokios, jam prisieisią Sekretoriaus pareigas atliktı. Tas p. Vitaičio pasigyrimas, Naujų Metų pokilio ir faktas, kad kuomet Januškevičius išreiškė savo norą buti SLA. Sekretorium, tai p. Gegužis jam pastebėjo, kad SLA. Konstitucija uždraudžianti Pildomosios Tarybos narių užimt du urėdu ir todėl, jeigu jisai mano kandidatauti, p. Januškevičius turėsiąs rezignuoti. Kaip-gi dabar p. Gegužio pasielgimą suprast? Vitaiči čiui rezignuot iš redaktoriaus vietą nereikėjo, bet Januškevičius norėdamas buti kandidatu (į S.L.A. Sekretorius) turėjo nuo pirmo savo urėdo atsisakyti. Ir tam visam p. prezidento "parėdymui" pritarė Adv. Gugis ir Mockus.

Kaip viršuj nurodyta, p. Gegužio pasielgimą išaiškinti man yra negalima, bet gal ateityje žmonės arčiau prie dalyko stovinti galės nariams visą tą misteriją nušviesti. Nepaisant, kad P. Gegužis tvirtina buk p. Vitaitis visą darbą atliks už vieną ir tą pačią algą, mokama jam kaipo Tėvynės redaktoriui, ir tokiu budu išgelbės SLA. nuo ekstra nuostolių, manęs neįtikina, nes gerai žinau, kad p. Vitaitis apie buhalteriją nedaugiausia nusimano ir todėl priruošimui Valstijų Apdraudų Departamentams metinių raportų prisieis tam darbui samdyti kompetentiškesnius žmones negu yra p. Vitaitis. Ir kas svarbiausia, tokio darbo žinovui reikės užmokėti daugiau negu Jurgeliutės algą. Tai-gi p. Gegužio "bešališkumas" yra niekas kitas, kaip apdumimas žmonėms akių.

Viršui nurodyti faktai gal ne vienam SLA. nariui atidarys akis ir pamatys tuomet, kad S. L. A. organizacija randasi didelıame pavojuje ir jeigu tas visas kelių žmonių suokalbis daeis iki Apdraudos Departamentų ausų, dalykas bus negražiausiais. Yra pavojingas Kiro dalykas. Šitas dalykas yra skaudus todėl, kad Kirui $25,000 paskola parupino Pildomosios Tarybos narys, adv. Gugis.

Reporteris

IŠ LAIKRAŠČIŲ

D-RO ZAIDLIČO BROŠIURA

Šiomis dienomis Lenkijoje pasirodė vieno žymaus lenkų kataliko daktaro Aleksandro Žaidličo brošiura šitokia antrašte: **"D-ro Ogino išradimas. Gimimų reguliavimo klausimo išsprendimas pagal katalikų nusistatymą".**

Brošiura leista dvasiško cenzoriaus kunigo Baranauskio ir jo leidimas patvirtintas generalinio vikaro ir arkivyskupo kurijos kanclerio kunigo Jedvabskio.

Iki šiol katalikų bažnyčia griežčiausiu budu smerkė gimdymų kontrolę. Tikintiesiems ji draudė net kelti šį klausimą, laikydama tai nuodėme.

Bet laikui bėgant, modernizuojasi ir katalikų bažnyčia ir pati pradeda ne tiktai liesti "nuodėminguosius" klausimus, bet ir spręsti juos.

D-RO OGINO METODAI PRIPAŽINTI LEISTINAIS

D-ras Ogino — japonų gydytojas, pasiulęs savo originalinę gimdymų kontrolę. Dabar Romos katalikų bažnyčios organai Lietuvoje užgyrė jo metodus, kaip atitinkančius katalikų moralei. Kokie yra tie japonų gydytojo katalikiškieji gimdymų kontrolės metodai? Į tai atsako citatos iš d-ro Zaidličo brošiuros.

— Klausimas, apie kurį čia kalbame, — sako d-ras Zaidlič įžangoje, yra vienas opiausių ir turinčių tokias pasėkas, kad tikrai galima pasakyti, kad jis liečia milijoną sielų ir kunų, kad liečia visos tautos ateitį.

Po ilgų išvedžiojimų ir nurodymų į "labiausiai šviesių ir patikimų asmenų" nuomonę, autorius sako, kad šį klausimą nutylėti **butų moraliniai baustinu apsileidimu.** Kristus įsakęs neslėpti šviesos po pasuole.

Prieš pereidamas prie paties klausimo, autorius ilgai aiškina vedybų (moterystės) esmę ir tikslą. Veislės išlaikymas nesąs vienintelis moterystės tikslas. Esą ir kitų tikslų: savitarpio pagelba ir smagumas ir tai, ką teologija vadinanti "seditio concupiscentae" — geidulių patenkinimas, kad tuo budu žmonės nuramintų savo jausmus. Tokio nuraminimo paseka dažniausiai esti kudikis. Iki šiol manyta, kad taip ir turi buti.

GIMDYMŲ KONTROLĖS BUTINUMAS

— Primityviame žmonių gyvenime, — rašo autorius, — gyvenimo menkos higienos sąlygos pačios reguliuoja "gamtos aikvojimosi" ir del didelio vaikų mirtingumo išvengiama labai didelio žmonių padaugėjimo. Civilizacijos sąlygomis iškilo gyventojų pertekliaus klausimas, davęs pradžia maltuzinėms ir neomaltuzinėms teorijoms, arba dirbtinomis priemonėmis išvengti daugvaikystės. Bet katalikų bažnyčia tas priemones kuo greičiausiai smerkdavo. — Tačiau tas smerkimas nelietė pačių žmonių skaičiaus sumažinimo dėsnių, —sako autorius. — Dievo prisakymas "dauginkitės" nereiškia, kad turime daugintis neatsižvelgdami į sąlygas. Kas negali vaikų išmaitinti, kas iš savo tėvų paveldėjo ydą ir gali pagimdyti fiziniai ir dvasiniai sergančią kartą, tas nėra Dievo karalystės, nė Tėvynės labui, nes jis duoda pasauliui kandidatus į kalėjimą, arba į ligoninę arba į beprotnamį. Ne žmonių kiekis nulemia žmonijos ateitį, bet jos kokybė.

— Buvo laikomasi dėsnio — kalba toliau tos arkivyskupo kurijos užgirtos knygutės autorius, — jei Dievas davė vaikų, duos ir jiems maistą. Tokia nuomonė autoriaus žodžiais yra geriausiame atvėjy baustina lengvamanybė, stoka atsakomybės jausmo. Todel, autorius sako, esąs reikalas rasti priemonės lytiškos meilės pasėkoms išvengti.

Bet dabar kaipo paties dangaus dovana, pasirodė to amžino klausimo išrišimas. Už tą išradimą esame dėkingi svetimos mums tautos sunui, japonui Dr. Ogino ir jo padėjėjui austrui gydytojui Dr. Knausui. Ačiu tiems medicinos atradimams tik dabar pilnai matome, ko net tikri katalikai ne visi žinojo, kokią šventą tiesą turėjo bažnyčia, kai priešinosi gimdymo kontrolei, kol nežinojo tam budų.

Toliau brošiuroje smulkiai aprašytas d-ro Ogino budas neštumui išvengti. Kas parodo, kad D-ro Ogino priemones katalikų bažnyčia leidžia vartoti, kaipo "naturališkas". Tokiu budu katalikų bažnyčia jau pripažino gimdymo kontrolę leistina ir net svarbia. Tik ji reikalauja vartoti japonų gydytojo budą. — L. U.

Skaitytojų Balsai

"Amerikos Lietuvio" 52 ir 1-me numery tilpo žingeidus Kapitono Jurgėlos straipsnis, liečiantis Gruodžio 17 dienos, 1926 metų perversmą. To perversmo gynėjų Amerikos Lietuvių spaudoje mažai kur buvo galima pątėmyt be kritiškų bruožių, todel buvo tikėtasi, kad ir Jurgėlos straipsnys nepereis per Amerikos Lietuvių inteligentiją be politiškai kritiškų kamantinėjimų. Taigi čia talpiname pirmutinį to gruodžio 17-tos perversmo negatyvį pareiškimą, kurio autorium yra medicinos Daktaras Antanas K. Rutkauskas.

Už vienpusišką 1926 gruodžio 16—17 nakties perversmo dalivių "pagerbimą", suprantama, p. P. Jurgėla-Jurgelevičius gaus tinkamą atlyginimą. Tokio advokatinio suokalbininkų apgynimo be užmokesnio niekas nerašytų.

K. Griniaus Lietuvos laisvei nuopelnai visai tautos geriau žinomi ir invertinami, negu A. Smetonos. A. Smetona juk Uracho šalininkas. Lietuvos žmonės K. Grinių Lietuvos Prezidentu išsirinko, o A. Smetonos, nei seniau, nei-gi dabar nerinktų prezidento vietai (?), tai argi jis nešauktų Seimo? Prieš pasaulį ir prieš Lietuvos piliečius "pozuotų" kaipo teisėtas prezidentas. Dabar-gi samdo visokius karjieristukus, kad jį ekscelencija vadintų.

Krikščionių-demokratų Šulas, ministeris pirmininkas, Petrulis, kuris dabar sėdi kalėjime už valstybės pinigų pasisavinimą, Prezidentui K. Griniui perdavė valstybės iždą išeikvotą iki apsurdo. K. Grinius ir jo ministeriai sau algas nukapojo kaipo tikrieji patriojotai.

Pono P. Jurgelevičiaus "išaukštinti" generolai, kad savas riebias algas apginti, stvėrėsi nepateisinamo suokalbio... Ko vertos tų generolų priesaikos? Prieš savo vyriausiąjį įsakymų davėją — Lietuvos Prezidentą suokalbiauja, vien delto, kad anas norėjo teisėtu budu, per Seimą, mažinti nereikalingas kariuomenės išlaidas. Neužmirškime, kad tuomet cenzuros ir laisvės varžymo nebuvo. Generolai galėjo teisėtu budu Seime savo reikalingumą, per Seimo narius tinkamai apginti. Jų saumylybė, ne patrijotizmas juos nupuldė iki suokalbio ir karių šautuvų pagelba A. Smetona buvo į prezidento vietą įvesdintas.

1920 metais, su A. Smetona buvau pagaminęs sutartį, už gerą atlyginimą ir visų lėšų padengimą, jam ir jo šeimos užtikrintą užlaikymą, kad lankytų Amerikoje lietuviais apgyventas vietas kaipo kalbėtojas, iš pelenų ir bado kilančiai Lietuvai gelbėti atsigriebti. Tuomet A. Smetona net Seiman nebuvo išrinktas, be jokio užsiėmimo smilko. Seimas nedavė A. Smetonai leidimo važiuoti užsienin, nes buvo nužiurėtas kaipo Lietuvos laisvei pavojingas žmogus. Pas A. Smetoną francuzų karininkai dažnai lankydavosi prieš lenkų Vilniaus užgrobimą....

Smetona man kelis kartus sakė: "Tie Seimo piemens pražudys Lietuvą... Aš pirmutinis ir paskutinis Lietuvos prezidentas.." Be abejonės. jisai ir Francijos karininkams panašiai apie musų Steigiamąjį Seimą kalbėdavo... Iš tokio saumylio visko galima laukti.

A. K. Rutkauskas, M. D.
Chicago, Illinios

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiuri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo DR. G. I. BLOŽIS

VAIKŲ DANTŲ HIGIENA

Tėvai nori, kad jų vaikai butų sveiki ir protingi. Motna visuomet yra pasirengusi nukentėt dėl savo vaikų gerovės, ypač dėl jaunų, mažų vaikučių, kurių ateitis priklauso nuo motinos. Doros motinos prisirišimas prie kudikių yra neapsakomas; ypatingai, kuomet vaikučiai serga. Kad galėtų, motina ant savęs paimtų tą ligą. Bet visgi reikėtų pripažinti už faktą tą, kad didžiuma vaikų serga pasidėkojant motinos nežinojimui, arba blogiems papročiams.

Maža yra auklėtojų, kurie žino koks keitimasis randasi vaikų burnoje nuo šešių mėnesių iki trylikos, ar keturiolikos metų. Tai yra laikotarpis, kuomet vaiko dantys klasifikuojas: dygsta, krinta ir neapsakomas buna likimas prie gedimo.

Pasiklauskim savęs, kiek motinų žino, kuomet vaiko dantys dygsta ir kuomet jie turi kristi? Aš manau, nepadarysim klaidos sakydami, kad viena iš tukstančio. Daugumas jų mano, kad joms nėra reikalo žinoti, nes kuomet laikas ateina, patys dantys iškrinta ir dygsta be dantų gydytojo pagelbos. Turėdama tai mintyje motina apsilenkia su teisybe ir skriaudžia kudikį. Tą ji gali sužinoti nuo savo šeimynos dantų gydytojo, kuris visuomet yra pasirengęs patarnaut tokiame reikale be atlyginimo.

Vaikui esant penkių arba šešių metų pirmieji dantys pradeda kristi. Norint, kad vaikas turėtų normališkus dantis, reikia dažnai juos apžiurėti, ištraukti, kuriems laikas pulti, o kurie turi pasilikti, pataisyti. Dantų ištraukimas per anksti ir laikymas jų per ilgai daro įvairius blogumus. Dažnai sekančius: kreivi į vidurį, į lauką, į šalį, per daug kruvoje, per daug reti ir dažnai pasitaiko, kad žandakauliai neišsivysto pilnai, tas padaro kreivą žandą ir sugadina vaikui išvaizdą.

Dantų gydytojas kartais gauna klausimą, kam vaiko dantys prižiurėti arba taisyti, nes jo dantys kris ankščiau ar vėliau. Tiesa, kris, bet kol ateis laikas kristi, tai reikia prižiurėti neblogiau, kaip ir užaugusio dantis. Nes supuvęs dantis ne tik kenkia kitam dančiui, bet ir bendrai sveikatai. Paimkim pavyzdį, kurį beveik kiekvienas esame patyrę, iš supuvusio vaisiaus. Kuomet supuvęs vaisius prisiglaudžia prie sveikojo, jis duoda progos bakterijoms prisikabinti, o kuomet jos prisikabina, pasidaro nešvarumai, tuomet prasideda chemijos veikmė ir tuomet vaisius pradeda puti. Tas pats ir su dantimi. Kuomet šalyje supuvęs, nuo to bakterijos kabinas prie sveikojo. Prie to dar ir maistas pasilikęs burnoje yra gera vieta bakterijų augimui.

Gamta suteikė mums apribežiuotą laiką ir skaičių dantų, kaip mažam, taip ir užaugusiam. Vaikas iš viso turi dvidešimts dantų: dešimts apačioje ir dešimts viršuje. Suaugusio, normališkai, turi buti viršuje šešiolika, ir apačioje šešiolika; viso trisdešimts du. Gamta yra taip sutaisius tuos brangius perlinius organus, kad kiekvienas galėtų atlikti savo užduotį priderančiai, laiku ir stovėti burnoje tam tikrą laiką.

Linksma matyti bėgiojant švarų vaikutį: švarus drabužėlis, plaukai sušukuoti, rankos švarios, panagės taip pat nemėlynuoja. Jau ne vien tuo vaikučiu gerėjames, bet mąstome, kad tas sunelis turi gerą motiną. Bet biskį pajuokinęs, štai apsivyli, nes pamatai pažaliavusius, parudijusius ir sukirmyjusius dantis. Na, ir pasirodo, kiek motina rupinas vaiko sveikata. Suprantama, mamai rupi vaiko sveikata, ji tik bijosi, kad kaiminkos neapkalbėtų, jog vaiką nešvariai užlaiko, gi dantų niekas nemato, tai kam čia jų žiurėti, nes ir kaiminkos nepastebės to, kas burnoje paslėpta. Kaiminka nesakys, kad tos ir tos draugės vaiko dantys sukirmyję, nes ir jie nieko apie tai nežino.

Praradimas vaikų dantų pirm laiko, padaro visokių nenormališkumų. Antriems dantims dygstant, išdygsta nenormališkai, tuomet viršutiniai su apatiniais neužsidaro normališkai ir paprastai tas padaro nenormališką gomurį. Jis buna sutrauktas ir gilus. Dėl tos priežasties vaikas pradeda per burną kvėpuoti, o kvėpavimas per burną yra labai pavojingas, nes kuomet per nosį kvėpuojama, visos bakterijos yra iškošiamos per tam tikrą gamtos paruoštą sietelį, kurio burnoje nėra. Dantims neužsidarant normališkai, vaikas negali gerai sukramtyti maisto ir tas apsunkina pilvą. Maistas ten yra gerai nesuviršinkinamas ir tas atkartotinai daro kietus vidurius. Turėdamas kietus vidurius, žmogus gauna įvairių nešvarumų į kuną.

Kuomet dantys yra sudygę labai kruvoje, arba išsikraipę, tai labai sunku juos užlaikyti švariai, o nešvarumą bakterijos myli. Aukdamos bakterijos teikia skausmo ne vien dantims ir smeginims ,bet priruošia dirvą dėl sekančių ligų: širdies, reumatizmo, appendicitis, pilvo suirimo ir kitų. Tos ligos paeina nuo nuodingų pulių, kurie plaukia iš blogų išpuvusių dantų.

Kuomet vaikui išdygsta pirmas kelminis, arba gerokštinis, dantis, visuomet tėvai paskaito, kad tas dantis yra pieninis, arba vaiko dantis. Tai stambiausiak laida. Štai, budas kaip juos surasti: kada nepieniniai dantys, apačioje, arba viršuje, skaityk nuo vidurio priešakinio danties toliau į burną: jei bus eilėj tik penki dantys, bus pieniniai, o jei šeši, šeštas jau nuolatinis dantis arba augusio dantis. Antrieji, arba užaugusio, dantys yra gamtos taikomi, kad jie tarnautų žmogui visą gyvenimą ir tie dantys gali tarnauti visą gyvenimą gerai juos prižiurint.

Pirmieji kelminiai dantys dygsta tarpe penkių ir šešių metų vaiko amžiau. Amerikoj, paprastai, žmonės vadina juos "Six years molors tooth". Tų dantų yra iš viso keturi: du viršuje ir du apačioj; jie yra patys paskutiniai, eilėje ir viršutinis visuomet su apatiniu susiduria. Tie keturi kelminiai dantys yra normališkai išaugę, jie yra pagelbininkai dėl kitų dygstančių dantų; kuomet jie yra normalėje vietoje, jie gelbsti subudavoti normalę veido anatomiją, arba normalę išvaizdą. Praradus tuos dantis, paprastai veidą sugadina taip, kad ir sutaisyti negalima.

Taigi, tėvai, bukit tėvais, neduokit vaikams puvėsių burnoje laikyti. Nelaukit kol vaikas pradės skustis, kad dantį skauda ir nebegali naktį miegoti. Apžiurėkit laikas nuo laiko vaiko dantis ir suradę kiaurą dantį, tuojau veskit pas daktarą ir tuo vaiką apsaugosit nuo dantų skaudėjimo.

Daugelis motinų skundžiasi, kad jos vaikai bijosi daktaro. Visai ne tiesa. Vaikas nebijo daktaro, bet jis bijo, kad jam nepaliestų skaudančio danties. Suprantamas dalykas, vaikas žino, kad daktaras, taisydamas dantį, turės paliesti jį, o palietus suteikia neapsakomą skausmą. Tos motinos, kurios neturi mažiausio supratimo, kada vaiko dantys tur but taisomi, reikia vaiką vest pas daktarą kas šeši mėnesiai; suprantama, ne pas tokį daktarą, kuris turi didelę iškabą "free examination," bet pas tinkamą, nes tie, kurie sakosi dykai daro, paprastai daugiau atima ir mažai arba nenaudingai padaro. Apžiurėjęs dantis, kuriems bus reikalingas daktaras, sutaisys, ir tada vaikas nebijos daktaro, jam nebus reikalinga bijoti, nes kuomet dantis mažai papuvęs, gręžiant jį neskauda. Negalima sakyti, kad visai neskauda, bet skauda pakenčiamai. Juk bile kokią iritaciją, arba sujudinimą padarius, gyvas dantis visuomet turi jausti nors ir didelio skausmo nėra. Vienok nėra taip baisu dantis taisyt, kaip tuli perstato, nes bile ką atsargiai darant, visuomet galima "susirokuoti".

Tik tiek reikia pasakyti, kad kuomet vaikui priseina pirmą dantį traukti, o ne taisyti, tai vaikas išsigąsta, ypatingai dar kuomet papuola didelis arba kruminis dantis. Tuomet vaikas ir bijo daktaro kėdės. Patartina vaikus pratinti prie daktaro nuo mažų dalykų, pav., pirmą sykį išegzaminuoti, kitą sykį biskį su šepetuku pavalyti ir t.t. Tokiu budu vaikas ir pripranta ir daugiau nebijo daktaro, kad ir biskutį duotis užgauti.

DR. BASANAVIČIAUS BIUSTAS JAU CLEVELANDO MIESTE

Dovana Clevelando Miestui nuo Lietuvos Vyriausybės. Švedų Amerikos Linijos Laivais Atvežė Šią Dovaną iš Klaipėdos į Clevelandą, Veltui

Dr. Jono Basanavičiaus — musų Tautos Patriarko — biustas jau Clevelande. Jis yra dovana Lietuvos Vyriausybės Clevelando Lietuvių Kulturiniam Darželiui, kurio sąjunga savu keliu formaliai padovanos Clevelando miestui su tam tikromis ceremonijomis ateinančią vasarą.

Šis atsitikimas yra pirmutinis istorijoje, kad Lietuvių Tautos žymiausio vyro paminklas butų pastatytas Amerikoje, amžinai atminčiai Lietuvių tautos kulturos, su kuria jie prisidėjo prie Clevelando miesto padarymo žymiu kosmopolitiniu miestu.

Šis Dr. J. Basanavičiaus biustas yra bronzinis, kopija dailininko Zikaro kurinio, kuris stovi Kaune Karo Muziejaus sodnelyje, kurį daugybė Amerikos Lietuvių lankydamiesi Lietuvoje matė. Incidentaliai, ir Clevelando Lietuvių Darželis yra beveik tokio pat didumo kaip Karo Muziejaus sodnelis, tik anas yra lygus ant lygios žemės, o Clevelando Darželis išeina nuokalniai, kas sudaro labai gražų vaizdą.

Tik Italijos valdžia padovanojo Virgilio biustą Clevelando Italų Darželiui ir dabar Lietuvos valdžia padovanojo Dr. Basanavičiaus biustą. Kitų tautų Darželių organizacijos turėjo įsigyt savo paminklus savo lėšomis arba visai jokių paminklų dar neturi.

Clevelando Lietuviai prie to pasilieka dėkingi ir kitai svarbiai įstaigai — Švedų Amerikos Linijai, kuri maloniai atsiliepė į Clevelandiečių Lietuvių prašymą ir savo lėšomis biustą pristatė iš Klaipėdos į Ameriką, kas butų kaštavę šimtą ir kitą dolerių, jeigu butų reikėję už atvežimą mokėti. Už išgavimą nemokamai biustą atvežti padėka priklauso "Dirvai", kurios laivakorčių agenturos skyrius greituoju susirašė su Švedų Amerikos Linija ir gavo atsakymą jog New Yorko ofisas sutinka, tik pasitars su vyriausiu ofisu Gothenburge gavimui jų sutikimo. Tas irgi gauta.

Šitoks Švedų Amerikos Linijos pasitarnavimas galimas buvo tik todel kad ta linija palaiko tiesioginį susisiekimą su Klaipėda ir galėjo paimti iš Kauno atsiųstą biustą ir pervežti į Švediją. Per Švediją, kaip Lietuviai keleiviai žino ,reikia pervežti gelžkeliu iki Gothenburgo, kur jau laukia Atlantiko laivai. Pati Švedų Amerikos Linija užmokėjo už pervežimą biusto gelžkeliu per Švediją.

Toks Švedų Amerikos Linijos palankumas Lietuvai ir Amerikos Lietuviams pastato tą liniją tarp pirmaeilių Lietuviams važiuojant į Lietuvą ir iš Lietuvos. Už tai Lietuviai neprivalo tą liniją pamiršti.

KAS DARBAVOSI LIETUVOJE

Neužteko užsinorėt biusto, kad jis butų atsiųstas. Lietuvoje irgi reikėjo žmonių, kurie pasidarbuotų. Kuomet Cl. Liet. Darželio Sąjungos sekr. K. S. Karpavičius važinėjo Lietuvoje 1928 m., susipažino su Majoru A. Ardickų. Kada gi Darželio Sąjunga nusprendė, jog savo Darželyje statys Dr. Basanavičiaus biustą, pradėta susirašinėti su Maj. Ardicku, kuris pasitarnavo parupinimui Darželiui plano ir biusto gavime. Pirmiausia norėta gauti dovana nuo Lietuvių Šaulių Sąjungos, bet pasirodė, kad lengviau bus gauti iš valdžios, nes ji turi savo liejyklą ir medegą biustui nulieti. Viskas kas kaštavo tai tik dailininkui Zikarui honoraras.

Toliau, gavimui Lietuvos vyriausybės dovanos pasidarbavo ir Lietuvos Ministeris Washingtone, B. K. Balutis. Jis lankėsi Lietuvoje 1930 m. ir kartu su Maj. Ardieku atliko priruošiamas formas gavimui Dr. Basanavičiaus biusto.

Maj. A. Ardickas, kuris yra Lietuvai Pagražinti D-jos Kauno skyriaus pirmininkas, su ponia Ona Kairiukštienė — užsienyje gyvenantiems Lietuviams remti draugijos vice-pirmininke, išrengė garbingą biustą ilgon kelionėn — iš Kauno į Clevelandą.

Biustas pasiekė Clevelandą Sausio 5 dieną, pilnoje čielybėje. Dabar atiduotas miesto valdžios globon iki Darželio atidarymo.

Atidaryme užkviestas dalyvauti Lietuvos Ministeris p. Balutis ir bus šiaip žymių Amerikos Lietuvių iš apielinkių. **Kors.**

ŠIAM PASAULYJ NIEKO TIKRA...

Šiam pasauly nieko tikra
Nesimato niekados.
Visatai, kas jame yra —
Akli įvykiai gamtos.
Kas, pavyzdžiui, yr' grožybė,
Kuri sminga į akis?
Kas vienam gržu išrodo,
Kitam peiktina suvis.
Visa tai, kam jame yra —
Laikanties vienos krypsnies.
Viskas uždengta prieš mumis
Tamsiu ruku paslapties.
Mes nežinom, kas netrukus
Gal su mumis atsitikt,
Kas anapus karsto slepias,
Ką reikės ten mums sutikt.
Viskas paslėpta nuo musų,
Mums palieka tik spėlioti,
Kas mus laukia ateityje —
Nieks negal tikrai žinot.
Mus gyvenimas pasaulyj —
Tai neaiškus reginys,
Kurs pakyla ir išnyksta,
Kaip saulutės spindulys. **J. Narusevičius**

SUSIVIENIJIMAS

LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija

307 W. 30 Street New York, N. Y.

S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: $1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: $150; $300; $600, ir $1.000 Ligoje pašalpos savaitėje moka: $6.00; $9.00; ir $12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jei tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinsi, jei rupi paties padėtis nelaimei ar ligai ištikus — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilnųs Lietuviai. Buk ir Tamsta tų prakilniųjų tarpe! Prirašky ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites. Informacijų kreipkitės į Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

LAUKININKAI

I

Žinovai skelbė, sakė kad tiesa,
Buk Rytas, sėdęs Dieviškan balnan,
Saulutę ritina aukštyn kalnan
Ant "Anapelio" — amžina šviesa.

Mums LAIMĖS KALNAS — svietui duburys.
Štai pus-dienis ir saulė virš galvų;
Vėlai, ji leidžias marion, už kalvų. *)
Kur męs gyvenam — žemės vidurys.

Mes matom, žemė dangstos debesiais;
Dangus ir reiškia, tartum dengia mus
Nuo per plačios, mus reikalams erdvės.
(Kas nori visko... tas gobšu ir dvės.)
Mes sekame savus, tik gerbiamus,
O "žvėris"... jaukinam but nebaisiais.

II

Mes mokam ginties nuo nuožmių "hunų".
Gana, kad mes išlikome gyvi
Sveiki. Politikoj?... Mes pasyvi...
Viltis vien darbe... moksle mus sunų.

Mes laisvesni kur-kas neg Lietuva.
Gi vokiečiai — vieni kitus kovoj'.
Mes norime vis buti atvangoj'
Ir siekt tik to, ką skelbia Romuva.

"Huns" gėrisi aru, o mes žąsia,
Anglai-liutu, o mes avia, paršu;
Tokia mus laukininkų prigimtis,
Tautų bude, mes ėsam išimtis;
Mes trokštam ukių, arba bent daržų
Ir dirbt laukuos. Tokia jau mus dvasia.

III

Mes gerbiame Jonus Aušras, Brakus,
Ir tukstančius kitų savų žmonių;
Neskelbia jie juodų-raudonų nuomonių,
Bet taip kaip saulė šviečia mums takus.

Mes siekim tobulybės pamažu.
Mums mus VIDUNAS tinka but vadu..
Mes gerbiam mokslą be kvailų madų
Ir vykdamo kas žmoniška — gražu.

Prieš jėga lenkties mums ne naujiena.
Užsitikėti galim tik savais,
O lupoms... Cit! Tiesa tekalbama.
Kaip kudikis užsitiki MAMA,
Taip laukininkas gyvuliais, javais
Ir darbu, darbu, darbu kas diena.

Tylintis

*) Kalvos — tai Palangos kaupos.

Nepastebėtai Jubiliejas Praėjo

Be triukšmo, nepastebėtai praėjo 65 metų amžiaus sukaktis žymaus lietuvio veikėjo Latvijoj ir rašytojo — kulturininko, Mintaujos katalikų bažnyčios klebono, Kazimiero Jasėno. Šis vyras yra begalinio darbštumo ir kuklumo pavyzdys, savo veikla užsitarnavęs ypatingo dėmesio ir pagarbos.

K. Jasėnui likimas lėmė gyventi ir dirbti svetimam krašte. Gimė jis 1867 m. rudenį Saločių parap., Velžių sodž., mokslus ėjo Kuršo krašte, Mintaujos gimnazijoj, Kauno kunigų seminarijoj ir Peterburgo Dvasinėj Akademijoj. Nuo 1902 m. nuolatos gyvena Mintaujoj.

Ištisą keturiasdešimts metų K. Jasėnui teko kunigauti Latvijoj, kur jo vadovaujamoji parapija buvo mišri: lietuviai, latviai, lenkai, vokiečiai. Tokiose sąlygose dirbant, reikėjo didelio takto ir gerai pažinti žmones. Kai kunigas K. Jasėnas pasižymėjo tikybinio turinio raštais ir bažnyčių statymu. Jis pastato Latvijoj tris bažnyčias: Tukume (murinę), Brunavoj (medinę) ir murinę stilingą — Mintaujoj.

Didžiausias mons. K. Jasėno veikalas — monumentalus lietuviškos kulturos paminklas, tai jo "Visuotinės Meno Istorijos" pirmieji du tomai. Tai didžiulis 572 ir 606 puslp. su 777 ir 688 paveikslais veikalas. Tai didžiausias, kada nors išleistas, lietuviškas veikalas. Autorius jam parašyti yra paskyręs daug metų, studijoms aplankęs daug Europos žymesniųjų muziejų ir jo išleidimui įdėjęs 60.-000 litų savo pinigų. Kas pavienių lietuvių šiais laikais kulturai skiria tokią sumą pinigų? Tik retas, save kulturai paaukavęs asmuo. Už tai jam didelė garbė.

Paskutinis mons. K. Jasėno darbas — "Naujovės Apaštalai (prancuzų revoliucijos vaizdai). Dabartiniu laiku jis rašo "Visuotinės Meno Istorijos III ir IV—tą tomus, kuriuos mano išleisti už kelių metų.

Pažymėtina, kad mons. K. Jasėnas, be dvasininko ir literaturos darbo, dirba ir švietimo srityje. Jis dėsto lietuvių kalbą ir katalikų tikybą Mintaujos klasikinėj gimnazijoj, mokytojų institute ir pradžios mokyklose. Iš pajamų už pamokas, jis išleido ir savo kapitalinį veikalą "Visuotinė Meno Istorija". — **Tsb.**

SANČIAI

LIETUVOS JAUNIMAS STIPRĖJA

Prieš 10 metų Sančių (Kauno priemiesčio) jaunimas buvo labai "unaravas", lietuviškai tariant — tamsus: girtuoklybei, pasiblizginimui ir ginklams pinigų užteko, bet laikraščių labai retas teskakitė. Mėgiamiausias žaislas buvo sėdėti karčiamose (restoranuose) o paskiau gatvių kampuose stoviniuoti, lenkiškai, rusiškai blevizgoti ir praeinančias moteris užkabinėti.

Tik nuo 1923 metų, kada vietinės jaunimo organizacijos, šauliai, pavasarininkai pradėjo gyviau veikti, tada prasidėjo ir jaunimo (svetimtaučių sumulkinto) **prisikėlimas iš miego...**

Dabar Sančiuose stipriausia organizacija — šauliai, paskiau pavasarininkai, Vilniui vaduoti s-ga, Jaunoji Lietuva ir kitos. Šauliai turi stiprią sportininkų grupę "Šančių Šaulių Kovas", kuri daugelį kartų paėmė viršų tarp kitų visos Lietuvos sporto kuopelių ir laimėjo daug dovanų — prizų.

Šiemet ypatingai susiįdomauta pašliužų (ski) sportu. Pirmam sniegui pasnigus jau buvo išvažinėti — išraižyti siauru pravežų tinklu gražųs Kauno apylinkės kalneliai! Jau ir laikraščių keli tukstančiai egz. pareina ir gatvėse vakarais girtų maža besutinkama. Jaunimas sveikėja, grožėja ir rimtėja — rimtiems darbams bręsta.

Stp. Lipnickas

Nupiginta Kaina Knygos

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNĖLIS

Parankiausias Budas Išmokt Angliską Kalbą

— ir —

VALGIŲ GAMINIMUI KNYGA

Sulig Lietuviškai Amerikoniško stiliaus

Jau Atspausdintos

PARSIDUODA PO $1.00 ABI KNYGOS SYKIU $2.00

Visas čia suzymėtas knygas imant nemažiau Vieno Dolerio Vertės, parduosime 25-kiais nuošimčiais pigiau jų kainos, tai yra—jei tamsta išsirinksi $1 vertės knygų, prisiųsk mums tik 75c, o jei išsirinksi už $4. vertės—prisiųsk mums tik $3. Mes jums knygas prisiųsime apmokėdami persiuntimo išlaidas.

549—Musų Naujoji Literatura ir Poezija (1904-1923). Tomas I 400 puslapių. Dalis pirma — Dailioji Literatura. Tomas II 768 puslapių. Dalis antra — specialioji Literatura. Parašė A. Jakštas. Kaina $6.00
550—Iš Gyvenimo Vėlių bei Velnių. Surinko Dr. J. Rasimavičius. Puslapių 386. Kaina $2.50
551—Lietuviškos Pasakos, Įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis pirma. Puslapių 280. Kaina $2.00
552—Granatų Pavėsyje. Įvairios pasakos yra šitos knygos. Išvertė Kazys Puida. Puslapių 159. Kaina 40c
553—Istorija Abelna. Dalis pirma. Puslapių 497. Surašė D-ras A. Bacevičius. Kaina $1.50
554—Vainikai, Naujesniosios poezijos Antologija. Yra Biografija visų didžių raštininkų. Parašė K. Binkis. Puslapių 230. Kaina .. $1.50
555—Iš po Budelio Kalavijo Apysaka ir Kajimas Apysaka. Vertė lietuviškon kalbon V. Stagoras. Pusalpių 256. Kaina $1.00
558—Duonelaičio Raštai. Mokykloms parinko paaiškino. Pirmoji dalis, ištraukos ir priedai; Antroji dalis: Duonelaičio gyvenimas, raštai ir kalbos paaiškinimai. Puslapių 1117. Kaina $1.00
556—Dievo Žaigždė. Istoriška iš Kristaus laikų apysaka pagal Wallac'o veikalo "Ben-Hur". Puslapių 210. Vertė lietuviškai Karolius Vairas. Kaina $1.00
557—Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai. Vertė K. S. Karpavičius. Puslapių 184. Kaina $1.00
559—Pasakėlės. Labai gražios, ypatingai vaikučiams. Parašė Pr. Mašiotas. Puslapių 55. Kaina 35c
560—Musų Senovė. Žurnalas Lietuvos Istorijos medžiagai rinkti. Parašė Red. Juozas Tumas. Pusalpių 515. Kaina 50c
561—Kas daryti kad Sveiki Butume ir Ilgai gyventume. Vertė iš lenkų kalbos D-ras A. Vileišis. Puslapių 42. Kaina 25c
562—Lietuvos Istorija, vadovėlis pradedamosioms mokykloms. Su paveikslėliais ir žemelapiu. Parašė Prano. Puslapių 92. Kaina 50c
563—Kaunas, su paveikslėliais. Parašė Vaižgantas. Kaina 25c
564—Lietuvių Rašybos Vadovėlis. Ketvirtasis Leidimas. Parašė Liudas Gira. Puslapių 78. Kaina 50c
565—Lietuvių kalbos vadovėlis trečio ir ketvirto kalbos mokslo laipsniai, antroji laida. Paraše J. Murka. Pulapių 291. Kaina 75c
566—Sodžiaus Teatras, patarimai sodžiaus vaidintojams. Parašė Brundalas. Pusalpių 99. Kaina 80c
567—Iš Tamsios Praeities į Šviesią Ateitį. Pasakojimai iš žmonių kulturines istorijos. Parašė N. Rubokinas. Puslapių 220. Kaina .. $1.00
568—Lietuvių Kalbos Sintaksė. Rygiškių Jono sintaksės turiniu naudodamasis. Parašė P. Klimas. Puslapių 51. Kaina 35c
569—Senovės Istorijos Vadovėlis. Yra labai naudinga knyga visiems. Išvertė iš Rusų kalbos J. Norkus. Puslapių 187. Kaina $1.75
570—Sakalėlis. Pirmoji knyyga pradžios mokyklai. — Esmaičio, 1928. Puslapių 88. Kaina 30c
571—Gyvenimas Genavaitės, pamokinanti ir labai pajudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Puslapių 225. Kaina 50c
572—Jaunieji Skriauja, medžioklės piešinys. Vertė Kazys Puida. Puslapių 309. Kaina $1.00
573—Lietuvių Kalbos Sintaksė—P. Klimo, 1922. Puslapių 56. ..... 35c
574—Paslaptys Magijos bei Spiritizmo, šviesoje mokslo pagal svetimus šaltinius. Vertė J. Laukis. Puslapių 262. Kaina $1.00
575—Lietuvių Rašybos Vadovėlis—Liudos Giro, 1924. Puslapių 78. .. 50c
576—Ks. Vanagėlio Raštai, su autoriaus portretu ir trumpa jo Biografija. Puslapių 189. Kaina 90c
577—Esmaičio Sakalėlis. Labai gera ir graži knyga, ypatingai mažiemvaikam. Puslapių 148. Kaina 65c
578—Geografija arba Žėmės Aprašymas. Sutaisė Šernas. Puslapių 467. Kaina $2.00, su apdarais $3.00
579—Kulturos Istorija. Trijose knygose, su daugeliu paveikslų. Surengė
585—Raštas ir Jo Mokymo Naujieji Keliai — St. Brašiškio. Paveiksluota, 1925. Puslapių 82. Kaina $1.00
588—Lietuvių Kalbos Vadovėlis — J. Jablanskio, 1925. Puslapių 104. 75c
590—Poezijos ir Prozos Teorijos Vadovėlis—St. Česuno. 1925. Puslapių 77. Kaina 50c
593—Musų Istorijos Pradžiamokslis. 1924. Puslapių 166. Kaina 90c
594—Lietuvos Istorija—Prano. Vadovėlis. 1922. Puslapių 92 Paveiksluotas ir su žemlapiais 50c
595—Mano Dovanėlė—P. Mašioto Pasakėlės su iliustracijoms, tinkama mažiems vaikams, pradedant lietuviškai lavinti. Pusl. 22. 30c
599—Lietuvių Literaturos Istorija—Mira. 1923, Puslapių 142. Kaina 80c
601—Skaitymai Vaikams. Su žemlapiais. Puslapių 259. Kaina 50c
602—Koperacijos Darbuotojams Vadovėlis. 1924. Puslapių 232. Kaina $1.00
603—Pasakėlės Vaikams,Pr. Mašioto. Paveiksluotas, 1921. Puslapių 56 35c
628—Lietuviams Pasimokinimai Angliškos Kalbos Rankvėdis. — M. A. Ignoto, 1908. Puslapių 73. Kaina 40c
631—Rusiškai—Angliškas Žodynėlis — Vėgėlės—Strazdo, 1920. Puslapių 252. Kaina 80c
639—Lotynų Kalbos Vadovėlis — Jokanto. I ir II dalis taipgi Durio lotynų kalbos sintaksė ir metrikos dalykai, 1926. Puslapių 430 Apdaryta į vieną. Kaina $3.50
658—Aukštoji Aritmetika (Komercijos Aritmetika).—J. Ilguno. 1923. Puslapių 311. Kaina $2.00
659—Buhalterijos Vadovėlis—J. Ilguno, 1920. Puslapių 184. Kaina .. $1.00
673—Istorija Abelna — Dr. A. Bacevičiaus. Paveiksluota, 1904. Puslapių 498. Kaina audimo apdaruose $2.25
674—Istorija Šiaurinės Amerikos. Nuo Kolumbus iki musų laikų. Puslapių 364. Kaina audimo apdaruose $2.00
675—Tikėjimų Istorija — Prof. Sauseyo, 1914. Puslapių 1086. Paveiksluota. Kaina audimo apdaruose $7.50
676—Senovės Istorija — Prof. R. Vipperio. Paveiksluota, 1904. Puslapių 305. Kaina audimo apdaruose $2.00
677—Lietuvių Pratėviai — Dr J. Šliupo, 1896. Puslapių 283. Kaina audimo apdaruose $2.00
678—Lietuvių Tautos Istorija — St. Matulaičio, 1923. Puslapių 261 .. $1.25
690—Gyvenimo Mokykla — Orison Svett—Marden, 1907. Puslapių 235. Kaina audimo apdaruose $2.50
694—Naujųjų ir Vidurinių Amžių Istorija — V. Zakševskio. 3-se knygose, 1923. Puslapių 550. Kaina $2.00
695—Lietuvių Tauta Senovėje ir Šiandien — Dr. J. Šliupo, 1905. Puslapių 663. Apima laikotarpį nuo 13-to iki 16-to šimtmečio. $2.00
697—Žmonijos Istorija. Van Loon, 1926. Puslapių 614. Audimo apd. $4.00
700—Aušros 40 Metų Sukaktuvės, 1924. Puslapių 265. Kaina $1.50
705—Liudviko Bonaparto Brumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Francuzijoj—Karolio Markso, 1922. Puslapių 356. Kaina audimo apdaruose $2.00
707—Dailės Milžinai — M. Garson-Dombrauskas, 1927. Puslapių 251. Kaina audimo apdaruose $1.75
709—Filosofijos Straipsniai — V. J. Budriko, 1919. Puslapių 232. Kaina apdaryta $1.25
734—Dainų Atsiminimai iš Lietuvos Istorijos — M. Biržiška. Puslapių 142. Kaina 60c
735—Duonlečio Raštai — M. Biržiškos, 1921. Puslapių 190. Kaina apdaryta $1.00
736—Iš Adomo Mickevičiaus Raštų — M. Biržiškos, 1921. Puslapių 246. Kaina apdaryta $1.00
754—Senovės Istorija — K. Ivanovo, 1920. Puslapių 226. Kaina $1.25
774—Steponaičio Raštai, 1912. Puslapių 128. Kaina 75c
781—Musų Senovė — J. Tumas, 1922. Puslapių 176. Istorinė Medžiaga). Kaina 50c
801—Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai — Šerno. Paveiksluota 1900. Puslapių 370. Kaina apdaryta $2.25
802—Gamtos Pajiegos—Šerno, 1904. Puslapių 238. Kaina apdaryta .. $1.50
803—Kaip Gyvena Augmenys—Šerno, 1901. Puslapių 129. Kaina 50c
804—Paėjimas Organiško Svieto—Šerno, 1905. Puslapių 137. Kaina .. 50c
806—Biologija—Šerno, 1901. Puslapių 147. Paveiksluota. Kaina 50c
807—Raktas Pažinti Augalams, Kurie Žydi Pavasarį, Vasarą ir Ru-

Siųsdami užsakymus, prašom pažymėt knygų numerius, taip kaip jos sužymėtos šiame kataloge. Visokiais reikalais kreipkitės čia pažymėtu adresu:

Amerikos Lietuvio Knygynas,
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

NAPOLEONAS I

JO GYVENIMAS ANT ŠV. ELENOS SALOS

Parašė

Jonas Katkus, atsargos leitenantas

JONAS KATKUS

"...Tau, Dieve, dangus, o man žemė." Tuos žodžius Napoleonas liepė iškalti ant tam tyčia padaryto medalio, kurio vienoj pusėj buvo jo atvaizdas, kitoj —Dievo."

(Tąsa)

1817 metai praslinko dar liudniau negu praėjusieji ir viskas kalbėjo už tai, jog lygiai taip pat praslinks ir visi kiti metai. Toj begalinėj nelaisvėj, iš kurios tik mirtis galėjo išvaduoti, liudėsys didėjo momentališkai. Raiti pasijodinėjimai, taip naudingi Napoleono sveikatai, visiškai nustojo, gi dešimts kilometrų plotas, kuriame laisvai galima buvo judėti, dabar rodėsi jam toks ankštas, lyg jis butų kalėjimo kiemas. Atsitiko tas sekančiai. Keletą kartų Napoleonui teko peržengti nustatyto ploto rubežių ir atsidurti pačiame tolimiausiam salos krašte; ir to užteko, kad iki šiol lydintis Napoleoną karininkas sekė jį iš tolo, gi dabar visada turėjo lydėti arti, kas žinomą, Napoleonui nepatiko ir jis del to nuo jodinėjimo visiškai atsisakė. Darydavo tik trumpus pasivaikščiojimus pėsčia. Be to dar tame laike sala susilaukė dar tris svečius. Tai buvo komisarai, kuriuos sąjungininkų valstijos atsiuntė, kad sykiu su gubernatorium galėtų sergėti tą baisųjį kalinį. Mat sąjungininkai sulig padarytos tarp savęs sutarties, paliko Napoleoną ir tolimesniam laikui Anglijos priežiuroj, tik su sąlyga, kad kiekviena valstybė nuo save pasiųstų į salą savo komisarą, kuris bendrai su gubernatorium turėtų prižiurėti Napoleoną. Tad Austrija, Rusija, ir Prancuzija tuos komisarus pasiskubino atsiųsti, tik vieni vokiečiai visiškai pasitikėdami Anglijai nieko neatsiuntė. Apsigyvenę ant mažai apgyventos salos, delegatai manė, kad vienintėlė jiems pramoga bus, tai su jiems pavestu žymiu kaliniu bendrauti, bet apsiriko; kaip tik jie pamėgino pamatyti savo kalinį, jiems buvo tame pasimatyme atsakyta. Del tos priežasties, per visą jų gyventą ant salos laiką jiems visai neteko matyti tą, kurį turėjo patys sergėti. Iš įdomumo, kad pamatyti Napoleoną, jie dažnai jodinėdavo paliai jo gyvenamą vietą, ilgai apsistodavo ant tų kelių, kur tikėjosi jį pamatyti vaikščiojantį, arba žiurėdavo iš tolo bei rinkdavo žinias nuo jų tarnų. Tačiau Napoleonui mažai tas apeidavo, kas darėsi aplink jo ant salos, kur kas jam buvo svarbiau žinoti apie Europą, tik tas ne visada jam sekėsi. Kai kada jis buvo visai nuo pasaulio įzoliuotas, o kai kada jam tekdavo ir visai gerai gauti informacijų. Ypatingai jis bendravo su Europa, kada prie jo buvo priskirtas vienas laivo gydytojas anglas dr. O'Meara's. Kaipo gydytojui, Napoleonas tikėjo tik savo gvardijos medikui Corvizarui, gi jam nesant, jokiam kitam gydytojui jis netikėjo, o jei dr. O'Mearą mylėjo, tai tik kaip gerą ir mokytą žmogų. Kalbėdavosi prancuziškai arba itališkai.

Nors Napoleonas dažnai pasijuokdavo iš jo receptų, bet daktaras be abėjo nepyko ir visada savo pacientą gerbė. Taip pavyzdžiui jis kaipo anglas be gubernatoriaus žinios galėjo susirašinėti su Europa ir, žinoma, daugiau negu kas kitas ant salos turėjo įvairių žinių, kurias atvirai suteikdavo Napoleonui, ir padėdavo jam šį, tą Europon pasiųsti, už ką todel daugiausiai ir buvo jis mylimas. Išsyk d-ru O'Mearu gubernatorius buvo patenkintas, nes dežuruojantis Longwood'e karininkas ne kasdieną galėjo Napoleoną matyti, o d-ras O'Mearas visada jį matė, su juo kalbėjosi ir gubernatorius tik nuo jo ir galėjo šį tą apie Napoleoną žinoti.

Bet gubernatoriui ir to neužteko. Vieną syk jis pareikalavo nuo d-ro O'Mearo, kad jis pranešinėtų visus savo pasikalbėjimus su Napoleonu. D-ras, žinoma, nesutiko su tuo reikalavimu, pareikšdamas, kad jei jis žinotų apie Napoleoną ruošimasi pabėgti, tai kaipo anglas gal ir praneštų savo valdžiai, bet akipo gydytojas — niekados neišduotų niekam savo paciento išpažintį. Gubernatorius supyko ir tuoj daktarą O'Mearą išsiuntė į Europą. Nuo kitų visų gydytojų Napoleonas visai atsisakė. Nuo to laiko Napoleonas buvo dar daugiau įzoliuotas nuo pasaulio. Tačiau nežiurint, kad gubernatorius labai budriai jį saugojo, bet visgi laikas nuo laiko pro šalį plaukiantieji didieji anglų mokslininkai arba valdininkai trumpam laikui sustoję ant salos ir mažai skaitydamiesi su gubernatoriaus nustatyta tvarka, be jokio iš jo pusės leidimo, tiesiai prašė Napoleono audiencijos, kurią be abėjo ir visada gaudavo. Tarp tokių keleivių, vieną kartą atsilankė ir žymus Anglijos vyras lordas Amherst. Napoleonas priėmė jį labai mandagiai, ilgai teikėsi su juo kalbėti apie įvairiausius dalykus, kaip Europą, Indiją, Angliją ir tam panašiai.

Lordas Amherst prašė Napoleoną juo pasitikėti ir persiųsti į Europą per jį savo laiškus, žinias, pageidavimus ir viską ką ras reikalinga. Bet Napoleonas, kaip ir visada tokiems svečiams atsakydavo, taip ir dabar lordui Amherst'ui kukliai pasakė: "Nenoriu aš Tamstą kuo nors apsunkinti. Pasakykite tik savo ministeriams apie viską, ką esate čia matę. Gyvenu ant tos uolos, kuri yra man taip aukšta, kad jau tokios kitos aukštos pasaulyje vietos tur but ir nėr.. Aš ką ne visą savo gyvenimą praleidęs ant arklio, čia visai neturiu galimybės pajodinėti. Gyvenu tokioj menkoj patalpoj, kad laike kaitros turiu nemielaširdingai kepint, arba esu baisiai dregnuma ryjamas. Taip jau nei žingsnio negaliu padaryti be šnipų sekimo, negaliu parašyti laišką savo šeimai, nei nuo jos gauti pirm negu neprokontroliuotą jis mano minčių globėjo. Jau nustojau dviejų savo draugų ir kas žino ar ne nustosiu visų. Jei trokšta mano mirties, geriau su manim pasielgtų karšikai, kaip su Neju. Jei jie tikrai nemano kesintis ant mano gyvybės, tai teneatima nuo manęs nors orą, didesnį žemės plotą... Veltui bijo jie mano pabėgimo. Gerai žinau, kad man jau nėr pasaulyje vietos ir mano ateitis yra tik lėtas nykimas jų pančiuose. Dar skaudesniu dalyku daro tas, kad prie tų pančių prikergė jie ir duryklius. Pagaliau aš nieko nereikalauju. Lai tie, tik, kurie matė mano padėtį ir į jų širdį pataikė, tepadaro ką išmano. Pats aš nieko neprašau".

Napoleono sveikata pamažu ėjo menkyn, kas toliau vis daugiau mėgdavo ilgomis valandomis buti vanoj, nes šiltas vanduo švelnino jo kuno negaliojimus. Po vanos paprastai guldavo į lovą ir nors aiškiai su kiekviena diena buvo matomas kuno nusilpimas, bet jo protas nei biški nesilpnėjo.

(Daugiau bus)

KNYGA "KUO AŠ GALIU TIKĖT ŠIANDIEN?" JAU GATAVA

SU PRISIUNTIMU KAINUOJA 25 CENTAI

Pinigus galit siųst krasaženkliais (25 cents stamps) šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Čia mes įdedam vertėjo žodį ir liečiamųjų dalykų sąrašą, kad knygų mėgėjas tikrai žinotų ant kiek yra svarbi ir turininga ši "Kuo Aš Galiu Tikėt Šiandien?" knyga. Štai ką vertėjas J. Laukis sako apie šitą knygą.

Šitas p. Pollocko raštas, pirmą kartą man jį beskaitant, padarė į mane be galo didelį įspudį. Ir po dviejų metų tas įspudis neišnyko. Jis žymiai pagilino mano pažiuras į gyvenimą.

Šitame savo rašte p. Pollock iškelia sielos nemarumo klausimą ir aiškiai įtikinamai parodo mokslo šviesoj du dalykus: Dievo buvimą ir žmogaus sielos nemarumą.

Tie, kurie sakosi yra apsišvietę naujovinio mokslo šviesą, bet tikrenybėj yra tik paviršutiniai apsitrynę su mokslu ir tikrojo mokslo neturi, turi drąsos vadyt Dievo buvimą ir sielos nemarumą tamsiais prietarais, kunigų pramanytais pinigams viliot iš nežinėlių žmonių. Bet tikrieji mokslo vyrai neturi šitos drąsos ir visa, ką jie pasako, tai "mes nežinom, ar tie dalykai yra, ar jų nėra."

Nors aš priklausau tik prie apsitrynusiųjų rušies, tačiau man visuomet truko drąsos pasakyt drauge su jais, kad Dievo nėra ir kad žmogus yra toks pat gyvulys, kaip visi kiti, tik savo protu aukštesnis už juos. Aš savo širdyje visuomet linkau prie tų, kurie sako, "mes to nežinom."

Ir tas pasakymas "mes to nežinom" pastato kiekvieną sakantį tą nepasiliaujamo abejojimo padėtin: gal ne, o gal ir taip.

Šitaip abejojančio žmogaus gyvenimas yra nepavydėtinas. Jis nežino kur jam eit: ar sekt neišmintingus gyvulius, patenkinant visas savo kuno įgaidas, ar siekt sielos dorybių, kurios dažnai yra priešingos jo kuno įgaidoms.

Ir čia atėję prie šitų gyvenimo krįžkelių vieni, palinkusieji pirm visa ko savo kuno įgaidas patenkint, paklauso jų balso ir gyvena tokį gyvenimą, kuris dažnai, jei skiriasi nuo gyvulių gyvenimo, tai tik savo nupuolimu ir supuvimu. Kiti, pakilusieji aukščiau savo kuno įgaidų patenkinimo, sako: jei ir yra kitas gyvenimas po mirties, tai jis man dabar nerupi; aš jį atrasiu, kaip numirsiu. Ir jei aš busiu gerai vedęs save čia, šitame žemiškame gyvenime — jei išlaikysiu jo kvotimus, tai negali but dviejų nuomonių apie tai, kad man turi gerai sektis ir kitame gyvenime po mirties.

Šitokia protautė kai kam atrodo labai sveika. Bet arčiau jai prisižiurėjus, jokio sveikumo nesimato joje. Viena, apie gerą pasisekimą kitame gyvenime negali but nė kalbos, jei šitame žemiškame gyvenime nepadedama jam reikalingi pamatai; padėt šituos pamatus yra galima tik tikint, kad tas gyvenimas yra ir kad jis yra tam tikro budo. Antra, žemiškasis gyvenimas, kuriuo yra suprantama kuno įgaidų patenkinimas, yra be galo nuobodus ir net nepakenčiamas žmonėms kilnesnėmis sielomis, jei jis nėra nudažytas sielos džiaugsmais, sukeltais aukšto ir kilnaus idealo siekimu —siekimu prie dievybės tobulumo. Ir trečia, pats žemiškasis gyvenimas nėra įmanomas silpnesniems žmonėms, prie kurių gali priklausyt ir priklauso vienu ar kitu laiku kiekvienas žmogus,—jei jis nėra paremtas sielos dėsniais — teisingumu, meile, gailestingumu, atsižadėjimu savęs. Todel galutinis šito klausimo išsprendimas yra be galo svarbus kiekvienam. Ir šitą išsprendimą skaitytojas ras šitame p. Pollocko rašte.

Bet didžiausia šito rašto svarba ir didžiausias p. Pollocko nuopelnas yra jo nuosekliame išaiškinime Kristaus mokslo. Kristus buvo didžiausias doros mokytojas, kokis kuomet gyveno tarp žmonių, ir trumpas, aiškus Jo mokslas, suvestas į vieną sakinį—Mylėsi Dievą (savo aukščiausią idealą) iš visos savo širdies, o artimą savo kaip pats save — taip plačiai apima žemiškąjį žmogaus gyvenimą, kad žmogui prisilaikančiam jo, nieko kita netenka ieškot savo laimės suradimui ir tikrojo dangaus sukurimui ant žemės. Bet Jo mokslo aiškinimas, kurį girdime bažnyčiose ir mokyklose nėra nė aiškus, nė pilnas. Jis toks neaiškus, kad patys mokytojai to mokslo, laikydami jį neužtenkamu, kartais griebiasi kokio nors izmo (krikščioniškojo socializmo) visuomenės blogybėms prašalint, ir taip iškraipytas, kad didelė dalis jų mokinių — didžiuma inteligentijos — klauso aiškinimo tik kaip paprastos legendos, neturinčios svarbos realiam jų gyvenimui.

P-nas Pollock išaiškina Kristaus mokslą neiškraipydamas jo reikšmės ir kiekvienas, kas ieško teisybės, ras šitą jo raštą labai naudingu sau.

LIEČIAMŲJŲ DALYKU SĄRAŠAS

Kuo galiu tikėt šią abejonės gadynę? Kas aš esu? Iš kur atėjau? Kam aš čia esu? Kur aš einu? Koks yra visa to tikslas? Kame yra tikroji teisybė apie "saviraišką" Kam dera džiazas ir virpuliai? Kas yra laimė? Kaip aš galiu žinot, kad aš ją rasiu? Kas yra siela, protas, nesąmoningasis protas, medžiaga?

MIRTIS.—Kas atsitiks su manim po mirties? Kur aš busiu tuojau po mirteis ir kokios bus mano pajautos? Kas bus po metų laiko? Po tukstančio metų? Kas yra dangus? Kur jis yra? Kaip yra su pragaru ir velniais?

KRISTUS. — Ar Jis tikrai gyveno? Kas Jis buvo (ar yra)? Kaip yra su nekaltu prasidėjimu? Kur yra Kristus dabar? Ar Jis "vėl ateis?" Ar yra toks daiktas kaip įsikunijimas iš naujo? Kas buvo Adomas, Budda, Mahometas, ir Mozė?

DIEVAS. — Ar yra Dievas? Kur Jis yra? Kas Jis yra? Ar aš galiu žinot jį asmeniškai? Ar Jis tikrai myli mane asmeniškai? Ar Jis išklauso mano maldų? Kaip reikia melstis, kad malda butų išklausyta?

KURYBA.—Kaip tikrai Dievas kurė pasaulį? Evoliucija? Kaip į šitą klausimą turi žiurėt naujovės krikščionis? Ką Kristus pasakė ir tą ginčą išsprendė? Kaip galima suderint mokslą su tikyba?

GAMTOS DĖSNIAI.—Kas jie yra? Kaip jie sukurta? Kaip suderint gamtos dėsnius su išklausytomis maldomis? Kas yra meilė? Kokia jos vieta gyvenime? Karmos dėsnis — kas jis yra? Ar tavoji karma galima perkeist? Kaip "gerasis" Dievas gali baust ką-nors? Kas yra nuodėmė? Geras ir blogas? Kas atnešė blogą pasaulin! Ar visoms mano kliutims yra priežastis? Kaip aš galiu ją rast ir prašalint?

TIKYBA.—Kas ji yra? Jos santykiavimas su metafizika? Krikščionių tikybos pagrindai? Kur mus palieka šita abejonės gadynė? Pagrindinybė? Naujovinybė? Skepticybė? Kame yra teisybė tarp jų? Kuri pažiura į gyvenimą yra teisinga? Kuri paskiria man kelią prie Dieviškojo plano per jas visas?

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų ŽINIOS

KAIP GLOBOJAMI NEREGIAI

Kaunas. — Lietuvoj priskaitoma apie 4.000 neregių. Vieni jų gimė aklais, kiti dėl įvairių priežasčių nustojo regėjimo. Ne regiais pradėta rupintis tik nuo 1926 metų. 1928 metais Kaune atidaryta Aklųjų institutas, kuriame neregiai mokomi bendro mokslo ir įvairių amatų. Mokslo priemonės yra savotiškos, neregiams pritaikytos. Institute neregiai padirba daug įvairių dirbinių, už kuriuos parodose net aukščiausias dovanas yra gavę. Pav. pagamina tiek šepečių, kad karuiomenės intendanturai jų pakanka. Dirba ir pintines, daugiausia, ligoninėm. Darbas labai geras ir sąžiningai dirbamas. Mėgsta neregiai muziką ir kitokius pramogos dalykus. Jų tarpe yra gabių dainininkų ir muzikų.

SUNKUS LAIKRAŠČIŲ PLATINTOJŲ DARBAS

Panemunis. — Rokiškio aps. Apylinkės ukininkai spaudą mėgsta ir į kiekvienus namus išrašoma po keletą laikraščių, bet laikraščių platintojams čia sunku dirbti. Prikalbinti ukininką kokį nors laikraštį išsirašyti nesunku, bet kai platintojas pasiulo savo patarnavimą, iš pradžių ukininkas išsisukinėja visaip atsikalbėdamas, o paskiau šypsodamasis atsako: "Tamsta nori už mano pinigus dovanų gauti, o aš antroj vietoj liksiu". Mat čia laikoma negarbinga per tarpininką laikraščius išsirašyti, nes manoma, kad redakcijoj į per tarpininką išsirašančius skaitytojus blogiau žiurima. Dėl to čia dažnas pats laikrašį sau rašosi.

GERAI, KAD "M. RYTOJUS" DU KARTUS EINA

Ramygala. — Panevėžio aps. Visi apylinkės ukininkai pra patenkinti, kad "Musų Rytojus" ryžosi du kartu per savaitę eiti. Ukininkai jį gauna sekančią, po išėjimo dieną. Ir tie, kas jo neskaitė, taip jau domisi. Daugumas senų "M. Rytojaus" skaitytojų ruošiasi jį rašytis ištisiems metams. — Tsb.

VIETOJ GYDYTOJO — NUSIVYLIMAS

Gelvonai. — Ukmergės apskr. Plačioj apylinkėj nėra jokio gydytojo. Prireikus, tenka jo belstis už 20 — 40 kilom. Neseniai čia buvo apsigyvenęs medicinos felčeris, kuris gyveno tik iki tol, kol antroji žmona davė progos su pirmąja gyventi, bet kai ši pasirodė nežinoma linkme išmovė su pirmaja. Gelvoniškiams liko felčerio antroji žmona, jo visi įrankiai ir nusivylimas kada nors turėti gydytoją. — Tsb.

MIESTELĖNAI NERIŠA ŠUNŲ

Ramygala. — Panevėžio ap. Miestely daug laksto šunų. Pasirodo, kad kai kurie gyventojai visai jų neriša. Apylinkės kaimuose ir dvaruose šitoji neigiamybė dar didesnė. — Tsb.

NAUJA LIETUVOS ŽURNALISTŲ SĄJ. VALDYBA

Kaunas. — Lapkričio 5 dieną Kaune įvyko visuotinas Lietuvos žurnalistų sąjungos susirinkimas. Dalyvavo 65 nariai. Viso tą dieną sąjungai priklausė 93 nariai. Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad yra parodžiusi ne mažai veiklumo. Darė žygius dėl kai kurių lengvatų žurnalistams, kaip dėl telefono tarifo papiginimo ir kitako. Naujon valdybon išrinkti: Dr. Turauskas, Dr. Purickis, A. Gricius, J. Kardelis, J. Paleckis ir V. Kemežys. Tarp kitako suvažiavime buvo iškeltas neigiamas spaudos gyvenime reiškinys — taai jos vadinamas dumpingas arba nieku nepagrįstas nupiginimas, kuriuo siekiama tam tikrų tikslų. Šis reiškinys yra pastebėtas ukininkams skiriamoj spaudoj, varomas vienos organizacijos iš iždo gaunamais pinigais. Susirinkimas šį reiškinį, kaip žalingą konkurencijos priemonę, pasmerkė ir pavedė sąjungos valdybai plačiau jį ištyrus atkreipti valdžios dėmesį. — Tsb.

GVARANTUOTA VISIEMS KENČIANTIEMS NUO

Skausmų Pilve

Geso — Rugšties

Nesuvirškinimo, Etc.

Sunkiausios ligos yra lengva išgydyt del PEPSINIC SELTZER arba gražinam pinigus. Butinai nusipirkit bonką šjandien nuo Jusų Vaistininko arba rašykite: —

PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.

Atminkite Garantiją

Kaip Okupantai Nužudė Vilniuje Nekaltą Lietuvį Juozą Bakanauską

"Suvalkiety" Alfas Omega savo laiške berašydamas apie Lenkų žiaurumą okupuotuose Lietuvos kraštuose, trumpai prisimina ir apie a. a. Juozo Bakanausko mirtį. O kadangi Juozas Bakanauskas kaipo Vilniaus krašto lietuvis tapo lenkų sušaudytas, tai svarbu visiems lietuviams žinot jo biografija ir to žiauraus lenkų pasekesinimo ant lietuvio gyvybės istorija.

"MV" numery 33-me nužudytojo draugas šitą skaudžią lietuvių tautai istoriją aprašo sekančiai:

A.a. Juozas Bakanauskas kilęs iš Okupuotos Lietuvos, Valkinykų valsč., Molių kaimo. Gimęs 1910 m. balandžio 19 d.

Jis užaugo neturtingoje, bet doroje, susipratusių lietuvių šeimoje. Jo tėvas, Tomas, dar prieš Didįjį karą buvo už lietuvybę įvairiais budais rusų persekiojimas ir turėjo pabėgti į Ameriką, kur, neilgai pagyvenęs, mirė.

Juozas, likęs našlaičiu, nors ir vienos motinos ir dėdės (motinos brolio) auklėjimas, išaugo apsišvietusiu ir susipratusiu lietuviu. Jis karštai mylėjo tėvynę — Lietuvą. Buvo doras, gražus vyras, visų apylinkės gyventojų gerbiamas ir mylimas. Visuomet linksmas, visuomet dainuodavo: "Už Lietuvą, už tėvynę, statau priešams aš krutinę..." Jam skaudėjo širdį, kad jo gimtasis kaimas — Moliai, visas Varėnos ir Valkinykų valsčius, drauge ir trečdalis Lietuvos su sostine — Vilnium, smurtu atplėšta, velka lenkų jungą. Jis negailėjo savo jėgų tėvynei, kad tik greičiau priartėtų Vilniaus vadavimo valanda. Jo darbui skersai kelio stojo įvairios tamsios jėgos, tamsųs žmonės. Trukdė jam lenkų policija, visi K. O. P. (parubežio korpuso) šnipukai atkreipė į jį akis, ir stengėsi visu kuo pakenkti.

Matydamas, kad taip lenkams, panagėse apsiskelbęs, pasidarė atsargesnis ir ramiai dirbo kulturinį darbą, nors paprastas bernelis tebuvo.

Pereitą pavasarį pašauktas į lenkų kariuomenę. Tarnavo Vilniuje, 3-me sunkios artilerijos pulke, kur ir baigė savo dienas.

Kadangi jis, kaip susipratęs lietuvis, visuomet turėjo daug priešų, kurie norėjo jį šiokiu ar kitokiu budu pražudyti, tai ir esant jam kariuomenėj priešai nesnaudė, prieš jį ir kariuomenėj veikė. Didžiausiu jo priešu buvo kaimynė, to pat kaimo, mergos duktė E. Lužytė.

Lužytė, norėdama sudaryti pas lenkus sau geresnę opiniją, norėdama jiems prisigerinti, prasitarė savo meilužiui kapraliui Levandovskiui, buk ji žinanti, kad Juozas Bakanauskas, p r i e š eidamas kariuomenėn, šnipinėjęs Lietuvos naudai.

Kapralis Levandovskis to tik ir laukė. Tikėdamasis, kad jį paaukštins pareigose, tuojau griebėsi provokacijos: Bakanausko vardu (per paštą) nusiuntė E. Lužytei saldainių ir siuntiny ant popieriukų prirašė kažin kokių žinių, reikalavimą, o pats tuojau pranešė karo žandarmerijai, buk jis radęs pas savo sužadėtinę E. Lužytę atsiųstų saldainių nuo 3-čios sunkoisios artilerijos pulko kareivio J. Bakanausko, kur ant popieriukų reikalaujama kažin kokių slaptų žinių.

Karo žandarmerija, padariusi E. Lužytės bute kratą, žinoma, rado saldainius ir prierašus. Lužytę tuojau suėmė ir pradėjo tardymą.

Lužytę, Levandovskio pamokyta, pareiškė, kad J. Bakanauskas jai siuntęs saldainius ir kad jis tikrai prieš kariuomenę ir dabar šnipinėjęs Lietuvos naudai, buk jis gaudavęs iš Lietuvos pinigų ir net supirkinėjęs Lenkijoj ginklus, kad daug kartų buvęs slaptai Nepriklausomoj Lietuvoj ir kalbėjęs su Lietuvos šauliais.

Po tokių provokacinių parodymų, žinoma, lenkai suėmė Juozą Bakanauską, ir pradėjo žvėriškai kankinti, reikalaudami pasakyti, kam jis teikęs žinias.

Bet, kadangi Bakanauskas niekam jokių žinių neteikė, tai nieko pasakyti negalėjo ir nepasakė.

Po savaitės žiauresnių kankinimų prasidėjo teismas. Teisman nudininkais stojo vėl ta pati E. Lužytė, ir dar du žinomi lenkų agentai — A. Jakimavičius ir Al. Bižokas, kurie davė parodymus prieš nekaltą J. Bakanauską.

Teismas, remdamasis jų melagingais parodymais, pasmerkė kaltinamąjį mirti. Prieš mirties bausmę balsavo du teisėjai iš dešimties.

Kadangi lenkų k a r o lauko statutas, nekaro metu eiliniams kareiviams mirties bausmės netaiko, bet J. Bakanauską vistiek norėjo nužudyti, todėl prieš nuteismą pakėlė iš eilinio į jaunesniojo puskarininkio laipsnį, ir puskarininkio laipsny nušovė.

Bakanauskas buvo parašęs Lenkijos prezidentui pasigailėjimo prašymą, bet paršymas taip pat atmestas.

Spalio 14 d. 1932 6 val. rytą išvedė Bakanauską iš kalėjimo tvirtovės į 3-čio artilerijos pulko aikštę šaudymui... Aikštėje buvo išrikiuotas visas artilerijos pulkas. Bakanauskas prieš sušaudant prašė, kad jam leistų paskutinį kartą atsisveikinti su draugais ir visais pažįstamais. Poručnikas leido.

Visai ramus, linksma veido išraiška ir žvaliomis akimis atsistojo viduje išrikiuoto pulko, surakintom rankom ir kojom, bet drąsus karžygys.

Atrodė, kad jis visai patenkintas. Jis prabilo lietuviškai: "Draugai, lietuviai, kurie esate šičia nuo Valkininkų ir iš kitų Lietuvos kampelių, jei busite Moliuose, pas mano vargšę mamytę, tai suraminkite ją. Juk ne aš vienas panašaus likimo susilaukiau. Aš žunu už tėvynę, kurią buvau pamilęs"...

Lietuviškai kalbėti poručnikas uždraudė. Tada Bakanauskas pradėjo lenkiškai:

"Broliai, lietuviai, kurie tarnaujate lenkų karuiomenėje, neliudėkite, kad aš žunu! Aš vienas nieko nereiškiu, bet ateis laikas, kada tukstančiai tokių, kaip aš, stos į mano vietą... Nebus čia neleisvės. Aš jos nesulaukiau, bet mano kapas ir ši vieta bus laisva. Ją išvaduos tie, kuriems mes dirbame ir kurių laukiame..."

Poručnikas neiškentė kalbos ligi galo ir užčiaupė burną...

Po to pastatė Bakanauską prie stulpo... "Užriškit man akis", — paprašė Bakanauskas.

Užrištomis akimis atsistojo, iškėlė rankas į viršų ir sušuko: "Dieve, priimk mano sielą!"...

Paskirti 8 kareiviai šaudyti netvarkingai išsirikiavo.

"Draugužiai, greičiau, man sunku kentėti!..."

"Vieną kartą mirsi-" — suriko poručnikas.

"Gal manai nušovęs mane, nusikratysi visais lietuviais?.." — ištarė paskutinius žodžius Juozas Bakanauskas.

Tuo tarpu, davus ženklą šauti, sutratėjo aštuonių šautuvų salvė ir Bakanauskas pargriuvo.

Dvi kulkos pataikė į veidą, dvi į krutinę.

— Jau miręs, — tarė daktaras, pridėjęs ranką prie krutinės.

Pulkas išsiskirstė...

Juozą Bakanauską palaidojo Rasų kapuose, Vilniuje, greta kitų žuvusių lietuvių, karie kovojo su smurtininkais.

Tebuna lengva tau, karžygy, musų pavargtos Lietuvos žemelė. **Nužudytojo Draugas**

Lietuvos Spaudos Biuro Talkos Korespondentų Žinios

KANKLIŲ MUZIKOS MOKYKLA

Kaunas. — Senovės lietuvių mėgiamas muzikos instrumentas — kanklės, ilgainiui, dėl svetimųjų užtrauktos lietuvių tautai okupacijos, buvo pamirštas. Dabar ir šis dalykas yra atgaivintas ir ugdomas. Tam tikslui yra įsteigta mokykla ir parašytas atatinkamas vadovėlis. Kanklių mokykla yra Kaune, J. Jablonskio vardo mokykloj. Kankliuoti mokoma grupėmis, po 5 — 8 žmones. Šiemet kanklių mokyklos kursą jau baigė dvi pradžios mokyklų mokytojų grupės, kurios lankė žemės ukio kursus. Kanklia-vimo menas, nors ir pamažėlį bet plačiai po Lietuvą skleidžias. — **Tsb.**

VIETOJ BEKONŲ — VAIKUS AUGINA

Lekėčiai. — Šakių apskr. Pastaruoju metu ukininkai labai pradėjo imti vaikus iš Kauno "Lopšelio" prieglaudos auginti. Ima vaikus nuo 2 iki 7 metų ir jau retas čia ukininkas tokių augintinių neturi, o kai kurie net ir po kelis. Tie ukininkai, kurie prieglaudos vaikus augina ir sako, buk dabar esą geriau apsimoka svetimus vaikus auginti, kaip bekonus. — **Tsb.**

DUKSTA VOKIETININKAI

Tilžė. — Mažosios Lietuvos vokiečiai, įvairių vokiškų organizacijų pakurstyti, paskutiniuoju metu daug kriminališkų žygių yra padarę. Nekalbant apie pavienių lietuvių puldinėjimą ir užgauliojimą, jau antrą kartą užmurzinama Lietuvos konsulato Tilžėje iškabėlė. Dėl tokių, neleistinų dalykų kartojimosi, Lietuvos atstovas Berlyne įteikė Vokiečių valdžiai protestą. — **Tsb.**

MUZIKALIŠKI VAIKAI

Kaunas. — Vaikai — gabūs muzikantai, yra didelė retenybė. Iki šiol Lietuvoje mažas muzikas buvo žinomas tik vienas, tai Liepagirių kaimo gyventojaus Niauros 6 metų sunelis. Dabar aiškėja ir antra tokia įžymenybė, tai Br. Grincevičiutė nuo Rokiškio. Ji yra gabi smuikininkė; mokytis pradėjo namie, 8 metus amžiaus turėdama. Dabar ji nori eiti konservatorijon muzikos mokytis. Pastaruoju metu ji turi tik 14 metų amžiaus. Niauriukas groja įvairiais muzikos instrumentais visokiausius dalykus; g r o j a, daugiausia armonika, nors mėgsta ir smuiką, bet nepajėgia didelio suvaldyti, o tėvai jam vaikiško nenuperka dėl neturto. — **Tsb.**

OBUOLIŲ DAUG IR TIE PIGUS

Kaunas. — Šiemet Lietuvoje buvo labai geras obuolių derlius. Jų išvežimas užsienin yra nemažas, bet turguose kaina jiems žema. Pav. neblogų obuolių centneriui moka apie 10 litų. Pastaruoju metu obuolių eksportas yra labai pagyvėjęs. Per visą rudenio laiką iki spalio mėnesio pabaigos, eksportuota apie 180 vagonų. — **Tsb.**

KOKS ČIA BUVO DERLIUS

Pernarava. — Kėdainių aps. Vasaros sausra ir rudens lietus, čia, kaip visoj Lietuvoj, labai pakenkė javams. Dabar ukininkai iškulę ir išvalę javus pamatė kokį derių šiemet gavo. Pasirodo, kad iš centnerio sėtų kviečių, vidutiniškai, gaunama 8 — 10 centn., rugių — 7—9, miežių — 6—8, avižų — 5—7, žirnių — 6—8, vikių — 8—10, bulvių — 4—5. Pašarinių runkelių iš vieno ha vidutiniškai, gauta 700—900 centnerių. **Tsb.**

Per "Musų Vilnių" Į Sostinę Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražaus didelio formato, yra tik vienas žurnalas **"MUSŲ VILNIUS"**.

"MUSŲ VILNIUS" gina Vilniaus reikalus, rašo kuo plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidėjęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą.

"MUSŲ VILNIUS" punktualus žurnalas. Jis pasirodo kiekvieną 10, 20, ir 30 dieną kiekvieno mėnesio.

"MUSŲ VILNIUJE" bendradarbiauja žymųs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, dr. J. Purickis — Vygandas, kan. J. Tumas — Vaižgantas, prof. Fab. Kemėšis, poetas Liudas Gira, prof. Z. Žemaitis, Petras Babickas, Liudas Dovydėnas, J. A. Herbačiauskas, Petras Ruseckas, Matas Šalčius, Dr. Edv. Turauskas, K. Berulis, J. Senkus, kun. Švogšlys — Milžinas, mok. Laucius, eilė rašytojų ir korespondentų Okupuotoj Lietuvoj, Amerikoj, Anglijoj, Škotijoj ir kitur. Redaguoja žurnalą **V. Uždavinys.**

'MUSŲ VILNIUS" eina tvirtais žingsniais šeštus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausų straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

'MUSŲ VILNIUS" pigus žurnalas. Metams kainuoja 5 litai, pusmečiui — 3 litai. Užsieniuose — 15 litų metams.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenuemratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite: **Kaunas, Duonelaičio g. 9a. Lietuva.**

Padidinkime "Amerikos Lietuvio" Skaitytojų Skaitlių iki 5,000!

Kas dabar užsirašys "Amerikos Lietuvį" metams ir prisiųs $2., tas gaus DOVANAI $2.40 vertės Istoriją Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje su Lietuvos Kariuomenės Priedu. Su Žemėlapiu. 193 dubeltavi puslapiai — pavieniai su priedu, 456 puslapiai. 134 paveikslai.

Apie tos knygos vertę, kurioje tilpsta Istorijos Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėj ir Pasaulinėj Karėj, daug čia nekalbėsim, tik trumpai pažymėsim, kad iš joje aprašytų kariškų baisinybių daug nepaprastų įspudžių įgysit, daug iki šioliai jums nežinomų dalykų patirsit.

Čia talpinam tik kai kuriuos paveikslus, tilpstančius Istorijoje Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje. Gi tilpstančias prie paveikslų istorijas Paliekame Dovanų Knygoje del tų, kurie taps "Amerikos Lietuvio" skaitytojais.

Neronas, vienas iš blogiausių Romos imperatorių skambina kankles laike degimo Romos miesto.

Imperatorius Fredrikas Barbarossa, prigeria bandyme pereiti per upę Palestinoje, į pabaigą 12-to šimtmečio.

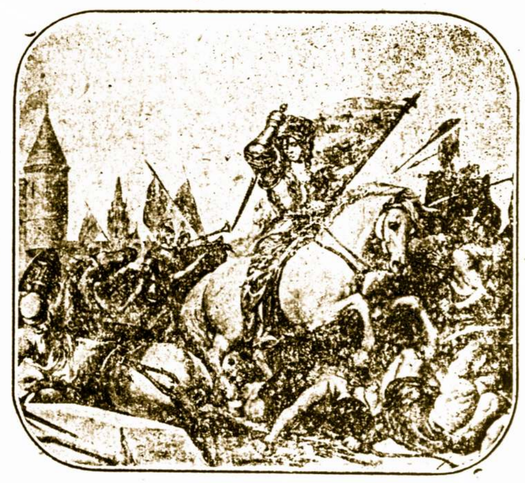

Orleano Mergelė, Joanna d'Arc

Didėji salė Versailles paloci uje

Galileo, garsus italų mokslininkas mokina, kad žemė sukasi aplink saulę.

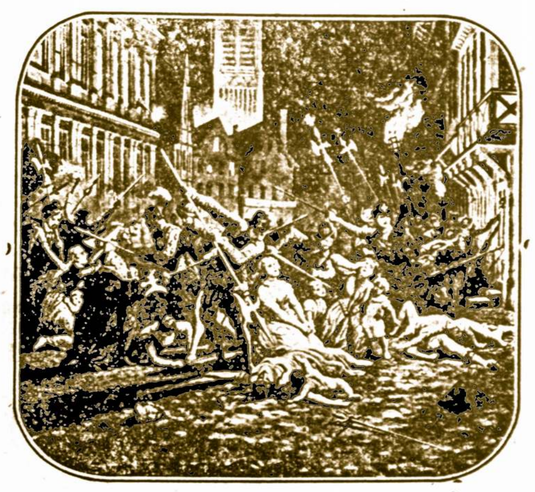

Skerdynė protestonų, šv. Baltromiejaus naktyje, 1572 m.

Tos knygos padarymas lėšavo virš dviejų tukstančių dolerių ($2,000.) Bet dabar, norėdami "Amerikos Lietuvį" išplatint, atiduodam ją savo skaitytojams už DYKĄ. Užtaigi kviečiame visus musų skaitytojus ir rėmėjus ateit mums į talką išplatint "Amerikos Lietuvį" tarpe čia bei užsieny gyvenančių savo draugų pažįstamų. "Amer. Lietuvio" prenumeratos kaina užsieny truputį didesnė, todel maloniai prašome jos prisilaikyt: į Kanadą—$2.50; į Lietuvą — $3.00 metams, su Dovanomis ir persiuntimu.

Jeigu kam ir nepasisektų prikalbint mums vieną - kitą naują skaitytoją, tai prašytumem nors sau pasinaujint ant ilgesnio laiko; DOVANOS vis tiek bus prisiųstos už Jusų pasidarbavimą, o sykiu ir už palaikymą Lietuviškos Spaudos Reikalų. Rašykite —

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET, —— WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Šv. Jurgio Draugija Pasiekė Kvotą

Šv. Jurgio draugija laikė savo mėnesinį susirinkimą, šeštadienį, sausio 7-tą dieną. Atsilankė geras narių skaičius. Valdyba išdavė savo raportą ir metinę atskaitą, kurioje pasirodė, kad viršminėtą draugija yra gerame stovyje. Jau šeši nauji nariai prisirašė prie draugijos laike šio susirinkimo. Taipgi gana didelis narių skaičius užsirašė "Amerikos Lietuvį" už nupigintą kainą ir gaus po didelę knygą dovanų. Patartina, kad tie nariai, kurie dar neužsirašė "Amerikos Lietuvį" pasiskubintų užsirašyt, nes per šį mėnesį bus dar doudama už nupigintą kaina. Šv. Jurgio draugija pasiekė savo kvotą, kurioje turėjo užsibrėžus g a u t 100 n a u j ų Amerikos Lietuviui skaitytojų.

Dabar yra kviečiami visi Šv. Jurgio draugijos nariai, garbingai pasiekusi 100 Amerikos Lietuvio skaitytojų kvotą, ateit į Amerikos Lietuvio knygyną, po numeriu 14 Vernon gatvės, ir pasiimt jiems skiriamas dovanas. Ta dovanų knyga, kurioje surašytos žymiausios Europos tautų istorijos jau atspausdinta ir įdedama į viršelius, taip kad šį šeštadienį po pietų (sausio 14) jau bus gatava ir atiduodama tiems draugijos nariams, kurie dalyvavo šioje 100 Amerikos Lietuvio skaitytojų kvotoje. A. V. D.

LABDARYBĖS DRAUGIJOS METINĖ VAKARIENĖ

Labdarybės draugijos vakarienė įvyko Naujų Metų vakare, Šv Kazimiero parapijos salėje. Tai buvo vadinama dešrų vakarienė. Labdarybės draugijos pirmininkas V. J. Blaveckas pakvietė adv. A. Millerį vesti programą.

Prakalbas pasakė klebonas kun. Augustinas Petraitis, kun. Jonas Bakanas ir adv. A. Mileris. Muzikalę programos dalį išpildė Zofija Biekšienė, Juozas Žemaitis, Marytė Blaveckaitė. Akompanavo M. Milerienė ir J. Žemaitis. Visi vakarienės dalyviai bendrai sudainavo "Ant Kalno Karklai Siubavo". Baigiant vakarienę, adv. A. Mileris ragino visus labdarybės narius uoliaus darbuotis vargšų šelpime. Maldą atkalbėjo kun. A. Petraitis.

Vakarienei valgius aukojo sekančios darbuotojos: A. Lukoševičienė, M. Ščiukienė, P. Senkienė, O. Žiurinskienė, E. Baltramaitienė, O. Landžiuvienė, O. Kardokienė, E. Pacepavičienė, M. Anušauskienė, P. Blaveckienė, J. Juknevičiai ir O. Liutkienė. Viršminėtos moterys aukotojos buvo ir vakarienės šeimininkėmis, kurios labai rupestingai parengė minėtą vakarienę.

Vakarienės pelnas skiriamas vargšams. Visiems aukotojams ir darbuotojams, ypač šeimininkėms, tariame širdingiausią ačiu. Labdarių Komitetas

Paminės Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuves

Vilniaus Vadavimo Sąjunga laikė savo susirinkimą pirmadienio vakare, sausio 9-tą dieną, 1933 metuose, Lietuvų Ukėsų Kliubo name, 12 Vernon gatvės. Susiėję lietuviai darbuotojai nutarė surengt Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvių paminėjimą, vasario 16-tą dieną. Kvieqia visus Worcesterio lietuvius ir visas draugijas be skirtumo imt dalyvumą šiame paminėjime. Bus didelė muzikalė programa susidedanti iš gražiausių dainų. Kalbėtojai bus Konsulato narys, kurs atsto vauna Lietuvą ir kiti iš Worcesterio apielinkės. Bus įdomu visiems išgirst ką nors naujo. Dar kartą kviečiam visus Worcesterio apielinkės lietuvius neužmiršt vasario 16-tą dieną, bet paminėt tas svarbias sukaktuves kartu su mumis.

A. Janušionis
J. Rauktis
S. Purvinskas

Lietuvis Ristikas Worcestery

"Jack" Gansonas ir Gene Ledoux pasirašė sutartį su vietiniu promotoriu McGrath imt dalyvumą ristynėse, kurios įvyks Mechanics svetainėje, ateinantį trečiadienį, sausio 18tą dieną. Šios ristynės be abejonės bus visiems gana įdomios. Gansonas čia ritosi keletą mėnesių atgal, bet Ledoux seniai atsilankė į Worcesterį. Ledoux turėjo daug pasisekimų Kanadoje, gi jis paeina iš Montreal. Leon Pinetzki, lenkas, risis su Jack Washburn, tą patį vakarą. Kiti ristikai bus Charlie Lahman su Pat Fraley ir Axel Anderson su John Freiberg. Šiose ristynėse atsilankys daug lietuvių iš Worcesterio ir artimų miestelių pamatyt kaip jų tautietis risis. Toje programoje risis gabiausi ristikai, tai ristynių sporto sekėjai bus pilnai patenkinti. Rep.

Nepaprastos Naujienos

Tai yra "Minstrel Show" kurį rengia Aušrelės choras, Sekmadieny, 29-tą sausio, 7:30 vakare, Lietuvių Kliubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Šitas šoo gal bus geriausias iš visų kitų buvusių, nes Aušrelė jeigu ką rengia, tai turi but kas nors nepaprasto... Užtaigi ir dabar bus kas nors labai nepaprasto. Šiame parengime dalyvaus geriausi artistai ir artistės, geriausi smuikininkai ir dainininkai. Todel visi lietuviai skaitykit Amerikos Lietuvį, o tikrai žinosit kas tame "Minstrel Show" rengiamąsi perstatyt. Sekančiame "Amerikos Lietuvy" tilps visos apie tai žinios. Skaitykit patys ir kitiems duokite apie tai pasiskaityt. Minstrel Šoo Atstovas

Worcesterio Lietuvių Draugijų Susirinkimai

ŽAIDIMO VAKARAS SU PROGRAMA

Birutės pašalpinė draugija rengia linksmą kortavimo vakarą, šeštadienį, sausio 14-tą dieną, 6-tą valandą vakare. Parengimas įvyks L. U. Kliubo žemutinėje svetainėje. Bus įvairi programa dovanos, skanųs užkandžiai ir gėrimai. Kurie tik atslankys bus pilnai patenkinti. Grajis muzika, tai kurie norės galės pasišokt. Įžanga paskirta 35 centai suaugusiems, gi 15 centų vaikams. Kviečia visus atsilankyt. Birutės Draugija

IŠKILMINGA VAKARIENĖ

Sekmadieny, sausio 15-tą dieną, SLA. 318-ta kuopa rengia iškilmingą vakarienę su programa, L. U. Kliubo svetainėje. Vakarienė prasidės 7:30 valandą vakare. Kviečiame širdingai netiktai narius, bet ir pašalinius atsilankyt į virš minėtą vakarienę. Užtikrinam, kad busite visi užganėdinti.

Kviečia Komisija

ŠV. KAZIMIERO DR-JOS VISŲ DOMEI

Sekantis d-jos susirinkimas įvyks Sausio 16-tą dieną. Šis susirinkkimas yra svarbus, kadangi šiemet sukanka draugijos 40 metų sukaktuvės. Metiniame susirinkime buvo nutarta surengt du parengimai: vienas po Velykų, turėt puikų bankietą su dideliu programu, o kitas parengimas įvyks liepos mėnesy. Abu parengimai įvyks Maironio Parke — bankietas bus 19-tą balandžio. Todel prašytumem vietos lietuvių draugijų susilaikyt nuo parengimų, ypatingai virš pažymėtomis dienomis. Komisijos Nariai—P. J. J.

ŠV. KAZIMIERO DR-JOS VALDYBA

Laike Šv. Kazimiero draugijos metinio susirinkimo, sekantieji buvo išrinkti valdybon 1933 metams: V. Kupstas, pirmininku; J. Našukaitis, vicepirmininku; A. Bernotas, užrašų raštininkas; Motiejus P. Ščiuka, finansų raštininkas; A. Dailyda, iždininkas; J. Reinikis, iždo globėjas; J. Bruožis ir J. Roglis, knygų peržiurėtojai; J. Kupstas, maršalka. Narys

MARIJOS VARDO DR-JOS PARENGIMAI

Šv. Marijos Vardo, moterų draugijos, narės išsirinko sau naują valdybą, laike savo metinio susirinkimo. Nauja valdyba jau pradėjo eit savo pareigas nuo mėnesinio susirinkimo, kurs įvyko pirmadienį, sausio 9-tą deiną. Nauja valdyba susideda iš sekančių darbščių narių: Elzbieta Kupstienė, pirmininkė; Petronė Bačinskienė, vice-pirmininkė; Marijona Dirsiutė, finansų raštininkė; Julė Aliukienė, nutarimų raštininkė; Agotta Lukasevičienė, iždininkė; Ona Bačienė ir Katarina Palubeckienė, iždo globėjos; Marijona Ščiukienė, maršalka.

Šv. Marijos Vardo draugija rengia milžinišką keturių veiksmų komediją "Avinėlis Nekaltasis". Juokų bus užtektinai seniems ir jauniems. Šios komedijos perstatymas įvyks sekmadieny, sausio 15-tą, 1933, Šv. Kazimiero parapijos po-bažnytinėje svetainėje, 7-tą valandą vakare. Įžanga tiktai 25 centai, o vaikams 10 centų. Visos narės ir visi lietuviai butinai atsilankyt ir teip visi prašomi ateit ir linksmai praleist vakarėlį. Parengime ims dalyvumą pasižymėję artistai: Juozas Bačys, Petronė Bačienė, teipgi dainininkės M. Delionienė ir A. Giraitė.

Šv. Marijos Vardo draugija rengia šokius, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje, sausio 21-mą dieną, neužmirškite.

Agota Lukasevičienė

KLAUSYKIT

Klausykit... Skaitykit ir nepamirškit, kad yra rengiama šokiai. Bet keno? — Aušrelės. O kur? — L. N. C. svetainėje, 12 Vernon gatvės. Gi kada? — 14-tą sausio, vakare.

Jau gavome žinių, kad iš kitų miestų pribus ne mažai jaunimo. Užtaigi kviečiam visus Worcesteriečius dalyvaut ir susipažint su kitų miestų jaunimu; tai bus linksma ir gerai, kaip sueisim visi kartu, pasišoksime smagiai. Rengėjai

Apskundė Banko Direktorius už $1,750,000.

Banko Komisijonierius Arthur Guy, kurio globoje yra uždarytas Bancroft Trust Kompanijos bankas, užvedė $1,750,000 bylą prieš to banko direktorius tikslu laikyti juos atsakomybėje už jo nuostolius.

Sekantieji banko direktoriai yra kaltinami: John J. Cross, J. Arthur Barnes, C. M. Callahan, J. F. Carberry, G. L. Chandley, J. J. Donohue, W. A. Garrity, J. E. Hayes, G. L. Jaques, F. L. Kenney, J. C. Mahoney, D. D. O'Connel, J. J. O'Donnell, visi iš Worcesterio; F. A. Farrell iš Winthrop; J. P. Morrissey, W. D. Thompson iš Lynwood, Kalifornijos; ir palikimai C. R. Johnson, N. J. Lavigne ir R. F. Sullivan. Prie jų kaltinami 54 saugotojai, į kurį skaičių įeina 12 bankų.

Skundas paduoda, kad direktoriai neperžiurėjo ir nesužiurėjo subrendusių notų ar diskontuotų notų arba apsileido tame dalyke; kad jie tinkamai neprižiurėjo nė nežinojo kokiu budu banko reikalai buvo vedami arba jo finansinį stovį; jie priėmė ir pasitikėjo nepilnuose, neaiškiuose ir paviršutiniuose raportuose, kuriuos išdavė komisijos ir aficierai; kad jie nesugebėjo vesti banko reikalus kaipo protingo gabumo ir sveiko sumanumo vyrai. Teipgi jie netinkamai prižiurėjo banko aficierius ir agentus, teipgi leido jiems be suvaržymo išduot paskolas, pirkt ukcijas ir išmokėt virš rezervų.

Pagal tikras informacijas, skundas paduoda, kad direktoriai leido duot paskolas taupymo skyriuje del spekuliacijos pirkimui akcijų, gi pelnas buvo pasidalintas tarp aficierių direktorių ir kitų. Jie leido paskolas, seniai užsivilkusias, buti atnaujintomis. 1928 ir 1929 metuose direktoriai leido bankui nupirkt tiek daug akcijų, kad bankas turėjo gaut paskolą užmokėt už jas. 1930 ir 1931 metuose kaikurie direktoriai privedė banką prie laikymo didelių įdėlių Federal National banke Bostone, kur dirbo direktoriai Farrell ir Morrissey, gi Bancroft Trust bankas užtai turėjo skolyt pinigų iš kitų bankų ir mokėt daugiau nuošimčių negu kad gavo iš savo įdėlių Federal National banke.

Skundas toliau katlina direktorius už apsileidimą ir nevartojimą sveiko protavimo ir nepriklausomybės banko reikalų vedime ir už neišpildymą savo pareigų per nusileidimą prieš kitų valdymą, kurie nebuvo nė direktoriais nė aficieriais, bet kuriem buvo leista kontroliuot banko reikalus.

KLIUBO JAUNUOLIAI LOŠ "BASKET-BALL"

Pirmadienio vakare, įvyko Lietuvių Ukėsų Kliubo mėnesinis susirinkimas. Nauja valdyba užėmė vietas, nors didžiuma iš valdybos narių pasiliko ir šiais 1933 metams vadovaut. Tarp svarbesnių nutarimų buvo apie kliubo jaunuolių sportininkus. Nutarta sutvert basketball lošėjų komandą. Pranas Stepšys, kliubo atletų direktorius, sutvarkys rungtynių maršrutą. Vytautas Bernotas, profesionalas basket-ball lošėjas lavins komandą. Praktikos bus laikomos Šv. Jono gimnazijoj. Ateinantis susirinkimas bus laikomas sausio 23-čią dieną.

Penktadienio vakare, sausio 13-tą dieną, Lietuvių Ukėsų Kliubo basket-ball komanda turės rungtynes su Greendale Atletų Sąjunga, Nortono gimnazijoj. Rep.

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

Parduodam Laivakortes keliaujantiems į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus. Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuvon Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvaičių, kuri pati nesenai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jųs galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agenturą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. .. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvio Knygynas
14 Vernon Street Worcester, Mass.

Graham Funeral Service
Per WORC Radio Stotį
Girdėsit Kvartetą Dainuojant Senus ir Žinomus Hymnus ir Dainas.
Kas Sekmadienis, 9-tą val. ryte
838 Main gatvės

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-4233

JUOKAI

JOKIO SKIRTUMO

— Koks skirtumas tarp vasaros ir meilės.

— Jokio.

— Kaip tai?

— Labai paprastai. Po karštos vasaros ateina šaltas ruduo, o po meilės — vedybos.

Dvi mergaiti žaidžia kambarėly. Viena iš jų trina aštriu šepčiu sau veidą.

— Ką tu darai? — klausia antroj.

— Tik taip bandau, ar butų smagu bučuoti vyriškį turintį aštrią barzdą.

TAI PAUKŠTIS

— Kas tai do paukštis, mamyte? — klausia Vincukas rodydamas į lizdą.

— Tai gandras, katras atneša vaikus į namus — atsako motina.

— Tai kaip jis įlekia į namus?

— Per atdarą langą.

— O taip, dabar aš žinau delko Zosė langą naktimis atdarą laiko...

NEBUVO MERGINA

Klausia vaikas: — Mamute, ar buvai kada nors mergina?

Mamė: — Vaikeli, dar per mažas tu tą žinot.

Vaikas: — O aš biskuliuci pamenu kaip mamė "šliubą" ėmei. — J. B. S.

KAIP MANYTŲ

— Ką sveikas manytum, jei rastumei savo kelnių kišenėje šimtą dolerių.

— Aš manyčiau, kad kelnės yra tai ne mano, o svetimos.

Mažutei Onytei mama nupirko auskarus ir nuvedė pas felčerį, kad ausyse skylutes išdurtų. Onytė bijo ir nesiduoda. Mama ją prikalbinėja:

— Ko tu bijai? Pats Dievulis nori, kad mažos mergytės nešiotų auskarus.

— O, jeigu Dievulis norėtų, kad mergytės auksarus nešiotų, tai jis butų ir skylutes ausyse padaręs.

— Martinkaiti, kokios paukštės žmogui pačios naudingiausios?

— Keptos.

Jei nori savo biznį pakelt, garsinkis Amerikos Lietuvy, 14 Vernon gatvės

Perkalbėtoja

Kam reikalinga perkalbėtoja teisme ar bile kuriuose reikaluose tesikreipia pas čia gimusią lietuvaitę Marcelę Degesiunienę, 25 Barclay g-vės, pirmas gyv., Worcester, Mass.

PARSIDUODA

Šešių kambarių naujas namas vienai šeimynai su aliejaus centraliniu šildymu ir visai moderniškais įtaisymais, iš Greenwood gatvės. Pašaukit telefonu 5-1094 arba 5-9694. (2-4)

Parsiduoda
ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS
Priimam užsakymus ir Pristatom į Namus
JONAS ČIRVINSKAS
340 Harding St., Worcester, Mass.

Vielvedžiai Patarnautojai
ELEKTRIKIERIAI
EKSPERTAI RADIO TAISYME
Moderninė Elektrikos Ko.
E. J. Šimkonis, vedėjas
KONTRAKTORIAI-INŽINIERIAI
172 Union St.
Dial 2-0339 Res. 6-2814
ŽEMOS KAINOS

Galandam Piautuvus, Peilius ir Žirkles
ECONOMY REPAIR SHOP
KALVIAI
Musų Speciališkumas Tai Raktai, Įvairiom Spynom ir Automobiliam
SULEIDŽIAM GELEŽIS
Kam. Lamartine ir Harding g-vių
Tel. 3-9294, Worcester

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt
49 Millbury Gatvės

Tel. 4-1392 Kraustytojai
Broliai Baravykai
PRISTATO ANGLIS ir MALKAS
Perkrausto Baldus ir Pijanus
Adresas:
254 Millbury St. Worcester, Mass.

PETER BROS.
Apvalainios Anglys ANGLYS MALKOS
Medinės Anglys KOKSAI LENTOS
ALIEJUS KURUI — PEČIAMS PEČIUKAMS
Geresnis Šildymas Už Pigesnę Kainą
161 WASHINGTON ST.
Tel. 3-7247

Reikalinga Darbininkė
Reikalinga moteris prie namų darbo. Gera alga ir užlaikymas. Kreipkitės: Amerikos Lietuvio ofisan, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

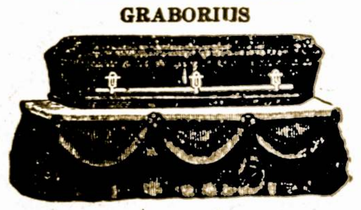

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. Tel. 5-5898

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyt kaipo brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parsiduoda po $4.00 ir $5.00, bet dabar, einant musų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiųsim tam, kuris mums prisiųs $2.

Am. Lietuvio Knygynas
14 Vernon St. — Worcester, Mass.

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvio Knygynas
Worcester, Mass. 14 Vernon St.

'AM. LIETUVIO' Knygyne Galit Nusipirkt:
Lietuviškų Knygų
Lietuviškų Gaidų
Lietuviškų Rekordų
Laiškams Rašyt Popierą
Fontaninių Plunksnų
Royal Rašomąją Mašinėlę
VICTOR ir COLUMBIA Kombinacijas

Naujos Knygos

GAUNAMOS "AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE
14 Vernon St., Worcester, Mass.

PRAKTIŠKOJI LIETUVOS VIRĖJA—
Pamokymai kaip gaminami įvairųs sveiki ir gardųs valgymai—362 skirtingi valgiai. Kaina ..... 75c.

MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS—
Parašyta Dr. J. Karvelio. Mokykloms ir šeimininkėms vadovėlis ir pamokymai, kaip gamint sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams. Kaina $1.50

NAMŲ DAKTARAS, nauja daktariška knyga su dviem šimtais receptų. Įsigyk tuoj, sutaupysi pinigų.. $2.00

ŽEMAITĖS RAŠTAI, 3 tomai $5.50

VAINIKAS, su poetų eilėmis, paveikslais $1.50

RAISTAS, Upton Sinclair, versta iš angliškos kalbos $1.25

VAIŠGANTO RAŠTAI, 7-ni tomai $7.00